

FRANTIŠKÁNSKA

rodina

BL. FRANZ JÄGERSTÄTTER
ROZHOVOR S PÁTROM LUCIÁNOM
POZNÁVÁME ČESKÉ TERCIIÁŘE
ANKETA - VOJNA NA UKRAJINE

2^{leto}
2022

obsah

SLOVO NA ÚVOD.....	3
JEDINEČNÝ PREJAV FRANTIŠKÁNSTVA V UMENÍ 13. A 14. STOROČIA.....	4
BLAHOŠLAVENÝ FRANZ JÄGERSTÄTTER.....	8
ROZHOVOR S LUCIÁNOM BOGUČKIM.....	14
FR ANKETA.....	22
POZNÁVÁME ČESKÉ TERCIÁRE.....	34
NÁRODNÉ FORMAČNÉ STRETNUTIE OFS.....	40
INFO CIOFS.....	42
REGIONÁLNE STRETNUTIA.....	44
VOLEBNÉ KAPITULY.....	46
SPIEVAJ PÁNOVI, DUŠA SPIEVAJ.....	50
INFO NR OFS.....	51
SCHOLA MINOR.....	52
KNIŽNÉ OKIENKO.....	54
ŽIVOTNÉ JUBILEÁ.....	56
MODLITBOVÉ ÚMYSLY.....	58

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

Časopis pre tých, ktorým je blízka františkánska spiritualita

Vychádza: 4x ročne

Ročník: 32, Číslo: 2/2022

Dátum vydania: jún 2022

Registrácia MK SR: EV 5631/18

ISSN: 1338-3213

IČO: 17 309 620

Vydáva: Františkánsky svetský rád, Františkánska 2, 811 01 Bratislava

Redakčná rada: Cecília Blanárová, Monika Olečková, Marcela Prekopová
Martina Zonnenscheinová a Pavol Železník (šéfredaktor)

Email: frantiskanska.rodina@gmail.com

Webové sídlo: www.assisi.sk

Náklad: 750 ks

Cena: Františkánska rodina vychádza vďaka príspevkom odberateľov časopisu.

Číslo účtu vo formáte IBAN: SK91 0900 0000 0000 1148 4135

Svoje príspevky zasielajte na emailovú adresu redakcie.

Redakcia si vyhradzuje právo rozhodovať o úprave a výbere príspevkov, ktoré budú zaradené do príslušného čísla časopisu.

slovo na úvod

Drahé sestry, drahí bratia,

V máji 2022 uplynulo 33 rokov od mojich večných sľubov vo Františkánskom svetskom ráde. Počas tohto obdobia som bol viackrát ministrom miestneho bratstva, regionálnym ministrom, viceministrom v národnej rade a posledné tri volebné obdobia národným ministrom.

Ostatné volebné obdobie bolo poznačené koronavírusom. Táto situácia prenikla všetkými rovinami ekonomického, spoločenského a duchovného života, keď nie zdravotne, tak vo forme rôznych obmedzení. Okrem pandémie sa vyskytli aj iné problémy, ktoré bolo treba riešiť. S pomocou Božou a vašou, drahí bratia a sestry, sme to zvládli.

Vďaka patrí všetkým členom národnej rady za výbornú a odborne fundovanú spoluprácu, ktorá nás spájala nielen teraz, ale aj počas všetkých troch predchádzajúcich volebných období.

Samozrejme ďakujem aj našim duchovným asistentom, ktorí sa pravidelne zúčastňovali na našich stretnutiach a dbali na správnosť našich rozhodnutí vo františkánskom duchu.

Chcem poďakovať Paľkovi Železníkovi a celej redakčnej rade za námahu, ktorú vkladáte do tohto výborného, obsahovo rozmanitého a bohatého časopisu. Týmto spôsobom poučujete, vzdelávate a informujete o dianí v OFS každého z nás. Vytvára sa tak puto spolupatričnosti všetkých členov Františkánskeho svetského rádu.

Ďakujem aj tým, čo zabezpečujú expedíciu tohto časopisu, sestrám z miestneho bratstva v Trnave.

Vďaka patrí aj Vám, bratia a sestry z jednotlivých miestnych bratstiev za modlitby, ktoré som cítil na každom kroku.

Náš Františkánsky svetský rád je ako nádherná mozaika. Každý z nás tvorí jeden kamienok, ktorý má presne určené svoje miesto v tomto obraze. Buďme takí, akí sme, originálni, nedajme sa ovplyvňovať inými, aby sme nenarušili nádheru tohto Božieho diela.

Novému vedeniu OFS, ktoré bude zvolené v septembri na národnej volebnej kapitule, prajem pevné zdravie, Božie požehnanie a hojnosť darov Ducha Svätého pri riešení nových výziev pre napredovanie nášho rádu.

Jozef Gazdík, národný minister OFS

JEDINEČNÝ PREJAV FRANTIŠKÁNSTVA V UMENÍ 13. A 14. STOROČIA

II. ČASŤ

Františkánska novosť zapalovala srdcia umelcov aj v ostatných odvetviach umenia, výtvarné umenie a architektúru nevyvímajúc. Románske kostoly sa stavajú štíhlejšie a postupne nadobúdajú tvar latinského alebo gréckeho kríža. Ešte dnes na mnohých dielach nájdeme apokalyptické symboly, strach naháňajúce ohavné zvieratá, diablov a netvory, ktoré predtým zdobili aj kostoly. Nahradili ich jednoduchšie krivky, ktoré sa prihovárajú, ako píše P. Agostino Gemmelli... akoby chceli byť tiež chudobné a pripraviť tak holú stenu pre fresky. Freska sa stáva vyjadrením biblických príbehov i príbehov Chudáčika z Assisi, či iných svätcov a pre väčšinu negramotného obyvateľstva aj „obrázkovou knihou“, z ktorej môžu čítať. Je chudobnejšia ako reliéfy z mramoru a blyškajúce sa mozaiky, to však vôbec nebáráni, aby chudoba vyžarovala svoju osobitú krásu. Novosť sa prejavila aj na stvárnení Madony a Krista, strohé byzantské Madony na zlatom pozadí ustúpili, môžeme si všimnúť napríklad, že Panna Mária kľačí ožiarená tajomstvom Vtelenia, zostupuje z trónu, ktorý je ozdobený drahokamami, skláňa sa nad usmievajúcim dieťaťom, alebo si pokorne sadá na vrece slamy, a pridáva nemlúvňa. Kristus - sudca s očami široko otvorenými a s neúmerne veľkými rukami a nohami dostáva ľudskejší výraz a už nedominujú strnulí svätci.

Peklo a jeho hrôzostrašné výjavy v rôznych druhoch umenia, v piesňach, básňach, meditáciách a príbehoch, sa v podaní františkánskych trubadúrov a eskamotérov vzdďaľuje, oni približujú ľudským spôsobom raj, kríž vládne novým výrazom odpustenia a nádeje. Z plejád svätcov si umelci vyberajú veľkých „milovníkov Lásky“, z ktorých františkáni najviac uctievali Jána Krstiteľa, Jána Evanjelistu, Máriu Magdalénu, sv. Petra a sv. Pavla,...

V umení rovnako vládne súlad medzi nebom a zemou, súlad a harmónia mysle s tajomstvom lásky. Ešte nikto doposiaľ nenazval smrť svojou sestrou ako František. A od tohto okamihu celé umenie ohlasuje tento zázrak všetkým i tým, ktorí nevedia čítať...

Trescento – začiatok renesancie

V našom článku sa môžeme iba nakrátko zviest' na obrovskej a mohutnej vlne františkánskeho, ktorá ovplyvnila veľkých, i menej alebo vôbec neznámych umelcov a na zem priniesla mnohé diela 13. a najmä 14. storočia, storočia v ktorom si začína v európskom priestore raziť cestu renesancia. Tá si od začiatku formovala svoju tvár do vlastnej podoby humanizmu, ktorého počiatky nájdeme v rímskom humanitas. Trvala až do 17. storočia a okrem umenia, literatúry i architektúry sa jej myšlienky rozvíjali aj v politike, vede a v náboženstve. Trescento, predstavuje prvé začiatky renesančného umenia, ktoré nadviazalo na obdobie neskorého stredoveku a gotiky.

V škole majstra Cimabue

O prvom veľkom majstrovi florentskej školy Cimabue, vlastným menom Cenni di Peppo (1240 – 1302) toho v knihách z dejín výtvarného umenia nenájdeme veľa, žiaľ ani o jeho dielach. Bol žiakom byzantskej školy, ale tváre už majú v sebe výraz oduševnenia. Podieľal sa so svojimi žiakmi na výzdobe postavenej Baziliky sv. Františka v Assisi a k jeho najznámejším dielam patrí Tróniaca Madona so štyrmi anjelmi a sv. Františkom, ktorá bola na-

maľovaná okolo roku 1280 pre veľký oltár florentského kostola Santa Trinita (dnes umiestnený v galérii Uffizi vo Florencii). Schéma obrazu ešte nesie vplyv byzantského maliarstva, je tu však už použitá perspektíva. Známy je aj Cimabuoov krucifix z kostola Santa Croce vo Florencii, ktorý bol nenávratne poškodený povodňami v roku 1966. Pri zobrazení portrétu svätca vychádzal z jeho známej podoby, tak ako mnohí ďalší umelci, a dnes rovnako môžeme povedať, že typicky chudá vyziabnutá tvár najviac zodpovedá popisu Františkovej fyziognómie jeho životopisca Tomáša z Celana.

Zo skromných zmienok archívov o známom umelcovi Cimabue sa ešte dozvieme, že na rozdiel od svojho najväčšieho a vraj aj najobľúbenejšieho žiaka Giotto, sa Cimabue do rozsiahlych cyklov nových príbehov nepúšťal.

Ešte menej údajov nám história poskytuje o talianskom neskorogotickom maliarovi Filippo Rusuti (okolo r. 1255 - 1325), ktorý sa stal známy podľa autorstva iba niekoľkých diel. Patril spolu s Jacopom Torritim a Pietrom Cavallinim k tzv. rímskej škole maliarov, ktorá bola aktívna koncom 13. storočia. Svoju dráhu umelca začal na výzdobe fresiek Hornej baziliky sv. Františka v Assisi. Maľoval niektoré časti príbehu 1. knihy Mojžišovej – Genezis, najmä stvorenie Adama a Evy a možno aj stavbu Noemovej archy.

Jediné dielo, ktoré označil, je horný register mozaikovej výzdoby fasády rímskeho kostola Santa Maria Maggiore, ktorý mu v rokoch 1288 - 1297 priniesol nehnynú slávu. Toto najslávnejšie dielo – mozaiku Žehnajúceho Krista (Krista Pantokrata) nájdete na prvom poschodí lodžie tejto baziliky v Ríme. Filippo Rusuti je autorom i niekoľkých fresiek v jej interiéri. V Neapole pracoval na výzdobe kostolov Santa Maria Donna Regina a kostola San Domenico Maggiore.

Prvá tvorivá osobnosť renesancie

Giotto, vlastným menom Angiole di Bondone sa narodil okolo roku 1267 v Colle di Vespignano v Taliansku a zomrel 8. januára 1337 vo Florencii. Vyrastal v rodine vidieckeho kováča. Už v detskom veku preukazoval výtvarné nadanie a približne medzi rokmi 1275 - 1280 sa pravdepodobne dostal do Florencie, kde nastúpil do umeleckej dielne uznávaného majstra Cimabua.

Na jednej z jeho prác na výzdobe horného chrámu Baziliky sv. Františka v Assisi sa v roku 1290, zúčastnil aj mladý talentovaný Giotto. Obdivoval tvorbu svojho skúseného majstra, ktorá výrazne ovplyvnila jeho ďalšiu umeleckú cestu. Mnohí odborníci pripisujú práve mladému Giottovi viacero diel a podľa výskumu jeho neskorších prác sa mohol podieľať na freskách Sen pápeža Inocenta III., Videnie ohnivého voza, Vyhnanie diabla z Arreza, Svätý František káže pred pápežom Honoriom III.. Tieto výskumy presvedčivo dokazujú, že v cykle fresiek Legendy zo života svätého Františka sa po prvý raz predstavuje talianske gotické maliarstvo novým spôsobom. Nový umelecký štýl renesancie prináša napríklad to, že budovy nezobrazuje v dovtedajšom schematickom symbolickom chápaní, ale dáva vyniknúť ich architektúre, čo vytvára dojem priestorovosti a hĺbky. Okrem toho Giotto aj postavy zobrazuje novátorsky, kompozične i umelecky. Po prvýkrát sa napríklad objavujú v popredí scény osôb sediacich chrbtom a vďaka tomu vyvolávajú ilúziu priestoru.

Jedinečné námety a prevedenie

Steny horného kostola Baziliky svätého Františka z Assisi, ktorá pozostáva z jednej veľkej lode, apsidy (polkruhový alebo podkovovitý výstupok stavby) a vitrážami, pokrývajúce alegorické fresky zo života svätého, namaľované v poslednom desaťročí 13. storočia, mnohí považujú za začiatok moderny a latinského maliarstva. Ikonografická tradícia vychádzala z byzantskej obrazovej tradície, súčasný námet assiského svätca a mimoriadne skutočnosti jeho života – napríklad stigmy, ktoré doposiaľ ešte nikto nespracoval, pretože sv. František tento dar dostal ako prvý v dejinách cirkvi a Giotto používa úplne nový prístup na jeho spracovanie. Originalita a jedinečnosť jeho umeleckého štýlu sa dokonale prejavuje na tvorbe známeho oltárneho obrazu Stigmatizácia svätého Františka. Giotto sa sústreďuje na svätca, ten kľučí na pravom kolene a prekvapený hľadá v ústrety Ježišovi, ktorý prilieha na serafínskych krídlach. Z jeho piatich rán vyžarujú lúče, ktoré dopadajú na Františkove ruky, nohy i bok. Obraz dopĺňajú dve otvorené kaplnky, ktoré pripomínajú La Vernu - miesto kde sa stigmatizácia konala a kam František často v samote trávil čas v prítomnosti Božej. Obraz bol namaľovaný v rokoch 1292 – 1297 a tabuľový obraz v spodnej časti dopĺňa trojdielny predel, znázorňujúci hlavné atribúty františkánskej rehole v cirkvi - poslanie rádu, poslušnosť voči pápežovi a lásku k blížnemu.

Práce uznávaného maliara pokračujú v Assisi v rokoch 1306 - 1311 kedy je mu zverený projekt maľby fresiek v priečnej lodi Dolnej baziliky sv. Františka, vrátane Príbehov Kristovho detstva, Františkánskych alegórií o závochoch a kaplnky sv. Magdalény, ktorej františkáni venovali osobitnú pozornosť. Faktom zostáva, že väčšinu maľieb prenechal iným.

O niekoľko rokov neskôr Giotto maľuje Stigmatizáciu sv. Františka - rovnaký námet - oltárny obraz v Pise, na ktorom sú predely prevzaté priamo zo scén v Assisi. Počas napoleonskej okupácie Talianska dal Napoleon tento obraz, ktorý umelec aj podpísal, odviezť do Paríža, kde sa ním dodnes pýši galéria v Louvri. Táto verzia spracovania výnimočnej témy je podľa odborníkov zo všetkých najmonumentálnejšia a najvyzretejšia.

Realistické emócie, prirodzenosť, Františkov vplyv

Jeho postavy sa vždy vyznačujú pozoruhodnou expresivitou pocitov a nálad, v plastickom stvárnení ľudskej postavy a sochárskym akcentom. Giotto dôkladne skúma ľudské emócie a vykresľuje ich živo realisticky. V scénach kladie dôraz na komunikáciu medzi postavami. Z diel odborníkov a znalcov umeleckej práce tohto maliarskeho veľikána renesančného obdobia sa tiež dozvedáme, že Giottove myšlienky majú etickú štruktúru, a tá má svoj zdroj vo svätom Františkovi z Assisi. Pre neho je historická skutočnosť tým, čo uskutočňuje a zjavuje Boží plán; jeho spôsob uvažovania o dejinách je staroveký a kresťanský: starovek je pre neho historickou skúsenosťou, ktorú treba vložiť do prítomnosti. Prirodzenosť, charakteristická črta umelca, sa obnovuje z antiky prostredníctvom intelektuálneho procesu historického myslenia. Obrazy majú náboženskú inšpiráciu. Mnohé detaily rozprávania sú veľmi sugestívne - predmety, nábytok a oblečenie odrážajú použitie a módu tej doby.

Niektoré postavy sú skutočné, dokonca karikatúrami, ktoré dávajú pocit chronického prenášania skutočného života do sakrálneho zobrazenia. Giotto svojou tvorbou znovuobjavuje pravdu, pravdu o pocitoch, vášňach, ľudskej fyziognómii, svetle a farbe.

Slávne diela v Ríme

Pri príležitosti Jubilejného roku 1300 vytvoril pre benediktínsku loggiu Lateránskej baziliky freskovú maľbu nazvanú Bonifác VIII. ohlasuje Svätý rok 1300. Ďalšie dielo, Stefaneschiho triptych, pochádza z roku 1320 a pre hlavný oltár starobylej vatikánskej baziliky ho objednal kardinál Giacomo Stefaneschi, ktorý Giotta poveril aj výzdobou tribúny v apside baziliky cyklom fresiek, ktorý sa stratil počas rekonštrukcie v 16. storočí. Triptych navrhol majster, ale namaľovali ho jeho asistenti, dnes sa nachádza vo Vatikánskych múzeách. V meste pápežov vytvoril aj najslávnejšie dielo tohto pobytu, mozaiku Navicella degli Apostoli, pre kryté stĺporadie (portikus) starobylej vatikánskej baziliky, tiež na objednávku kardinála Giacomo Stefaneschiho, dobrodincu baziliky. Mozaika sa na dve storočia stala umelcovým najobdivovanejším dielom. Dielo bolo niekoľkokrát premiestňované a reštaurované. Teraz zdobí predsieň kostola, pôvodne zdobilo fasádu.

Giottove diela v iných mestách

Giotto podľa rôznych nepriamych prameňov často cestoval, aj keď tieto cesty neboli zaznamenané priamo, ale dokladované z vedľajších prameňov. Neobišiel ani Florenciu, Rimini, Padovu a ďalšie mestá. Podľa niektorých bádateľov prvým panelom namaľovaným samotným Giottom je Madona zo San Giorgio alla Costa vo Florencii, dokonca môže byť starší ako fresky v Assisi, kde pôsobil v rokoch 1301 – 1302. Dnes je vystavená v Diecéznom múzeu sakrálneho umenia. V Rimini, ako i v Assisi, pracoval vo františkánskom starobylom kostole San Francesco, dnes známom ako Malatestov

chrám, kde namaľoval stratený cyklus fresiek, pričom v apside sa dodnes zachoval kríž. Tiež nesie umelcov autogram, ktorý je v súčasnosti spoločný pre všetkyky výskumníkov. Padovským klenotom môžeme nazvať päťdesiattri fresiek v kaplnke Scrovegni, alebo v kaplnke Santa Maria dell'Arena v kostole Arena, ktoré sa považujú za jeden z prelomových momentov v dejinách európskeho maliarstva. Giotto ich namaľoval v rokoch 1303 - 1306 a fresky zobrazujúce Kristov život patria k vrcholom kresťanského umenia. Tento ikonografický cyklus, ktorý vznikol na objednávku padovského bankára Enrica Scrovegniho a je stále neporušený, spája na jednom mieste výjavy zo života Joachima, Panny Márie a Krista, čo je v západnom umení takmer výnimočné spojenie. Františkánske alegórie zaberajú klenby priechnej lode baziliky a sú to: Chudoba, Čistota, Poslušnosť, Sláva svätého Františka; scény z cyklu Život Krista sú zas rozmiestnené po stenách a klenbách pravej lode.

Na záver opäť parafrázujeme text z diela Agostina Gemelliho, ktorý píše, že Giotto je odborníkmi považovaný za prvú tvorivú osobnosť európskeho renesančného maliarstva. Sv. Františka nám predstavuje ako muža svojej doby a preto pod vplyvom františkánstva sa s Giottom navrátilo umenie k štúdiu života a zároveň priblížilo svätosť životu, pretože prinášalo presvedčivé, vábivé a prístupné príklady... A my sa môžeme tešiť, že svoju genialitu dal do služby kresťanstva a príbehu františkánstva, ktorého stopy môžeme na mnohých miestach aj dnes čítať z obdivuhodných fresiek a iných diel.

Podľa knihy Františkánske poselství světu, autor P. Agostino Gemelli OFM a internetových zdrojov:

<https://www.trenfo.com/sk/historia-2/zivotopisy-sk/giotto-di-bondone-5>

https://sk.wikipedia.org/wiki/Filippo_Rusuti

https://sk.wikipedia.org/wiki/Giotto_di_Bondone

spracovala sr. Mária Marcela

Blahoslavený Franz Jägerstätter

(1907- 1943)

Sila jednotlivca v boji proti ideológii režimu

Sme svedkami hrozivej vojny odohrávajúcej sa za našimi hranicami. Už nemôžeme tak ľahko povedať, že vojna na Ukrajine sa nás netýka. Nemôžeme zavrieť oči pred utrpením ľudí, ktorí utekajú zo svojej vlasti. Keďže mnohí z nich našli útočisko na Slovensku, stretávame sa s reálnymi príbehmi osôb, ktorých život nenávratne zmenilo zlo ničenia a zabíjania. Mimovoľne v nás vyvolávajú otázky: Ako by som sa zachoval ja v koži obyvateľa Ukrajiny? Bránil by som svoju vlasť? Čo keby som bol obyvateľom Ruska? Našiel by som odvahu hľadať pravdu v mori propagandistických správ? Počúval by som hlas vlastného svedomia, alebo by som sa radšej nechal unášať prúdom konformizmu s odôvodnením, že jednotlivec aj tak nedokáže nič zmeniť? Mnohé odpovede na takéto otázky môžeme nájsť v svedectve života blahoslaveného Franza Jägerstättera.

Foto: Poetická filmová dráma A Hidden Life (Skrytý život), v ktorej režisér Terrence Malick v roku 2019 zobrazil životopisný príbeh Franza Jägerstättera. Hlavnú postavu stvárnil herec August Diehl.

Detstvo

Narodil sa 20. mája 1907 v St. Radegunde v Hornom Rakúsku (diecéza Linz). Jeho matka Rozalia Huber bola slúžka a otec Franz Bachmeier slúžil ako paholok, neskôr padol v 1. svetovej vojne. Nemohli sa zosobášiť, lebo boli príliš chudobní na to, aby si založili rodinu. Výchovy malého Franza sa ujala jeho stará mama Elisabeth Huber. Jej vnúčatá si na ňu spomínali ako na hlboko nábožnú a milujúcu ženu s množstvom záujmov. Často navštevovala neďalekú kaplnku, kde sa celé hodiny modlila na kolenách.

Od roku 1913 do 1921 navštevoval Franz základnú školu, kde sa v jednej miestnosti pod vedením učiteľa učilo asi 50 detí. Počas Prvej svetovej vojny zakúšala rodina chudobu a Franz navyše znášal posmech za to, že bol nemanželské dieťa. V roku 1917 sa však situácia zmenila. Jeho matka sa vydala za majiteľa rodinného statku Heinricha Jägerstättera, ktorý si ho adoptoval a dal mu svoje meno, aj nárok na dedičstvo. Franzov adoptívny starý otec bol človek vzdelaný, mal predplatené noviny a vlastnil knižnicu s množstvom zaujímavých kníh. Spolu s otčimom viedli Franza k premýšľaniu a schopnosti samostatne získavať informácie. Mnohí spolužiaci si na neho spomínajú ako na vášnivého čitateľa. V tomto období získal aj solídnu náboženskú výchovu vďaka miestnemu farárovi.

Roky mladosti

Ako dvadsaťročný chcel pomôcť svojim rodičom a odišiel z domu, aby si privyrobil. Najskôr pracoval ako roľník v Bavorsku, neskôr pri ťažbe železnej rudy v Štajersku. Zoznámil sa so socialistickými ideami, ktoré otriasli jeho vierou tak, že prestal chodiť do kostola a k sviatostiam. Keďže

otcovi ubúdali sily, v roku 1930 sa opäť vrátil na rodinné hospodárstvo. Krátko na to nadviazal vzťah s mladou ženou menom Terézia Auerová, ktorá pochádzala z vedľajšej dediny. Tento vzťah nemal dlhé trvanie, ale v roku 1933 sa z neho narodilo dievčatko menom Hilda. Franz sa trápil, že zopakoval hriech svojich rodičov, ale o svoju dcérku sa zaujímal a postaral sa o ňu. Ona sama o ňom povedala: *„Bol to obzvlášť dobrý otec. Často k nám chodil. Každý rok ma pozýval aj na hody. Pozývanie nemanželských detí nebolo bežnou praxou, ale pre neho áno. Vždy sa uistil, že vždy dostanem to, čo som chcela. Bol pre mňa výnimočný.“* S Teréziou sa rozišli v pokoji, poprosil ju o odpustenie.

Franz Jägerstätter nebol dieťaťom smútku. Jeho súčasníci ho opisujú ako veselého a radostného mladíka. Bol prvý v dedine, kto vlastnil motorku. Nenarodil sa ako svätec a vôbec nebol dokonalý. V jeho živote sa vyskytli úspechy i neúspechy, ťažkosti i pády. Nesprávne životné odbočky i slepé uličky ho viedli k vnútornej prázdnote. Na nejaký čas sa odvrátil od Boha, ale On si aj tento omyl dokázal použiť na dobré. Franz si prešiel obdobím obrátenia a učil sa z vlastných temných skúseností. Vo svojich zápiskoch uvádza: *„Uvedomenie si hriechu nie je otrocký*

pocit menejcnosti, ale čestné seba-poznanie vo svetle presvätého Boha.“ Jasne si uvedomil, že predpokladom obrátenia je poznanie slobody a zodpovednosti.

Franz a Franziska

V roku 1935 spoznal mladé veriace dievča, Franzisku Schwaningerovú, dcéru roľníka z Hochburgu. Po polročnej známosti sa zosobášili na Zelený štvrtok roku 1936. Na svadobnú cestu zamierili do Ríma, k hrobu svätého Petra. Ich manželstvo bolo veľmi šťastné. Postupne sa im narodili tri dcéry: Rosalia, Maria a Aloisia. Ako otec sa im Franz veľmi intenzívne venoval. Manželstvo ho zmenilo, podľa susedov ako by sa stal niekým iným. Manželia sa spolu modlili a Biblia sa stala ich každodennou knihou. Čítali ju denne už v čase, keď to nebolo v katolíckej cirkvi bežné, pričom si uvedomovali význam Svätého písma pri formovaní svedomia, ba aj celého človeka.

Franziska a Franz Jägerstätterovci

Sen o vlaku

Ich rodinné šťastie však netrvalo dlho. V roku 1938 došlo k Anschlusu Rakúska a bolo vyhlásené referendum, ktoré mu malo zabezpečiť zdanlivú legitimitu pred svetom. Konalo sa v atmosfére strachu z následkov a prenasledovania. Franz ako jediný v obci hlasoval proti. Pred národným socializmom bol varovaný vo sne. V ňom sa mu prisnil vlak, ktorý viezol nespočetné množstvo ľudí, mladých i starých. Začul hlas, ktorý mu hovoril: "Tento vlak ide do pekla." Význam sna pochopil tak, že predstavuje nacistickú stranu, v dôsledku čoho pripomínal sebe aj iným: "Vyskočte z vlaku, hoci vás to bude stáť život."

Bol známy svojimi protinacistickými myšlienkami a zásadne odmietal pozdrav zdvihnutej pravice. Na jeho zvolanie odpovedal "fuj Hitler". Preto ho čoskoro začalo sledovať gestapo. V roku 1940 bol povolaný do armády a podrobil sa vojenskému výcviku. Na žiadosť obce bol však dvakrát uvoľnený kvôli potrebe práce na statku. Po návrate začal pracovať ako kostolník v miestnom kostole. Od tohto času začal skúmať morálnu otázku účasti vo vojne. Dospel k poznaniu, že bojovať po boku nemeckej armády by znamenalo osobný hriech, pretože by tak napomáhal šíreniu bezbožnej ideológie a k jej víťazstvu. V tejto otázke sa dokonca radil aj s miestnym biskupom. Ten mu, pravdepodobne zo strachu či nie je provokatér, odporučil myslieť na svoju rodinu a poslúchnuť. Franz bol jeho odporúčaním sklamaný a nemohol ho prijať.

Vstup do Tretieho rádu svätého Františka

V roku 1940 spoznal Franz v kasárňach v Ennse Rudolfa Mayera. Z tohto stretnutia

vyrástlo pevné duchovné priateľstvo a 8. decembra 1940 boli spoločne prijatí do Tretieho rádu svätého Františka. Podľa svedectiev jeho manželky mal Franz veľmi rád prírodu a žil svoj život sedliaka v súlade s ňou. Úžas nad krásou stvorenstva ho spájal so svätým Františkom z Assisi. Neskôr ho do Tretieho rádu nasledovala aj manželka Franziska.

Rodiny Mayerovcov a Jägerstätterovcov sa často navštevovali. Spoločne riešili témy ako sa vysporiadať s kresťanským konaním v čase vojny, o odmietaní bojovať so zbraňou v ruke, či o strachu o svojich blízkych. Korešpondencia medzi obidvoma mužmi, ktorá bola neskôr objavená, sa vyznačovala záujmom o vieru a duchovnú literatúru.

Výhrada vo svedomí

1. marca 1943 prišlo opäť nariadenie narukovať. Nastúpil, ale ohlásil výhradu vo svedomí a ochotu slúžiť ako sanitár. Na základe svojho náboženského presvedčenia odmietol vojenskú službu so zbraňou, lebo by tým konal proti svojmu náboženskému presvedčeniu, keby bojoval za národnosocialistický štát. Nie je len obyčajným pacifistom, zlo vidí v podrobení sa ideológii Nemeckej ríše. Nezavrhol vojenskú službu ako takú, ale odmietol podpísať prísahu vernosti Adolfovi Hitlerovi. Vyhlasuje, že: *“Nemožno byť súčasne národným socialistom aj katolíkom.”* Ocitol sa tak pred voľbou medzi svojou rodinou a vlastným presvedčením. Odmietol akékoľvek zľahčovanie a výhovorky smerujúce ku kompromisu so zlom. Vo svojich zápiskoch uvádza: *“Mal by byť skutok, ktorý človek koná, azda tým lepší, pretože je ženatý a má deti? Alebo je skutok preto lepší alebo horší, pretože to tisíce iných katolíkov tiež robia? Stalo sa teraz azda aj fajčenie čnosťou,*

pretože fajčia tisíce katolíkov? Smel by človek aj klamať, pretože má manželku a deti a to isté ešte k tomu potvrdiť prísahou?... Načo že Boh obdaril všetkých ľudí rozumom a slobodnou vôľou, keď nám, ako to niektorí vravia, vôbec ani neprináleží rozhodnúť, či je táto vojna, ktorú vedie Nemecko, spravodlivá alebo nespravodlivá? Načo potrebuje potom človek ešte poznanie medzi tým, čo je dobré alebo zlé? Myslím si, že človek sa môže riadiť slepou poslušnosťou, ale len vtedy, keď pritom nikoho iného nemusí poškodiť.”

Hoci veľmi miluje svoju manželku a deti, rodina pre neho nie je najvyššou hodnotou, nemôže konať proti hlasu svojho svedomia. Mnohí jeho rozhodnutie nechápali. Matka, príbuzní, aj známi sa ho snažili prehovoriť, aby poslušol rozkaz. Jeho manželka tiež dúfala, že sa nájde nejaké východisko, ale podporovala ho v jeho rozhodnutiach. Ako neskôr povedala: *“Keby som nestála pri ňom, nemal by vôbec nikoho.”* Franz spoznal svoju cestu, ale nikdy neodsudzoval tých, ktorí sa rozhodli ísť bojovať do vojny na strane Nemecka. Ich postoj vnímal tak, že nedostali takú milosť od Boha ako on.

Väzenie a smrť

Vo februári 1943 bol zatknutý a prevezený do vojenskej väznice v Linczi, neskôr do Berlína. Zakúsil tu šikanovanie, aj mučenie. Nakoniec bol odsúdený na trest smrti za podryvanie vojenskej morálky. Počas piatich mesiacov napísal z väzenia svojej rodine mnohé dojímavé listy, plné láskavých myšlienok, ktorými sa pred smrťou lúčil s manželkou a deťmi. Vo svojom vnútri však prežíval mučivú neistotu, či sa rozhodol správne. Prosil Boha o znamenie, ak by existovalo nejaké iné východisko z jeho situácie. Neskôr

Fotografia, ktorú dostal Franz Jägerstätter do berlínskej väznice.
Správa znie: "Drahý otec, príď čoskoro!"

sa však dopočul, že istý rakúsky palotín Franz Reimisch taktiež z rovnakých dôvodov odmietol nastúpiť do armády, a preto zomrel. Táto správa mu priniesla veľkú útechu a bola mu oporou v rozhodnutí vytrvať. Silu čerpal predovšetkým z eucharistie, čítania Svätého písma a z pohľadu na obrázok svojich detí.

Pre Franza Jägerstättera je kresťanstvo jednoznačne náboženstvom kríža, nešlo však o žiadnu chorobnú túžbu po bolesti a utrpení. Kládie si otázku, či existuje niečo, alebo Niekto vyšší, pre koho sa oplatí zomrieť. Objíma kríž, ktorý mu ponúka Kristus. Jeho utrpenie je pre neho zdrojom útechy a výzvu ísť tou cestou, ktorú nám On sám ukázal. Začína chápať svoju smrť ako odčinenie za viny iných. "Nech Boh prijme môj život ako zmiernu obeť nielen za moje hriechy, ale aj za iných," píše sa v jeho liste na rozlúčku. Nepozerá však len na trpiaceho Krista, ale aj na jeho zmŕtvychvstanie, ktoré prináša nádej, že nakoniec nás nečaká nič iné než tvorivá láska Toho,

ktorý nás stvoril. Zoči-voči smrti vidí veselosť a optimizmus ako základné kresťanské postoje. "Ani väzenie, ani putá, ani rozsudok smrti nemôžu okradnúť človeka o vieru a jeho slobodnú vôľu. Boh dáva toľko sily, že je možné zniesť akékoľvek utrpenie, silu oveľa silnejšiu ako všetka sila sveta. Božiu moc nemožno prekonať."

Popravený bol sťatím pod gilotínou vo väzení v Brandenbure - Gordene 9. augusta 1943, vo veku 36 rokov.

Blahorečenie

7. mája 1997, 54 rokov po jeho poprave, okresný súd v Berlíne zrušil trest smrti nad Franzom Jägerstätterom. Zrušenie obžaloby znamenalo právne a morálne ospravedlnenie jeho konania. Od roku 1989 boli postupne zaznamenávané svedectvá osôb, ktoré ho poznali. Za podpory rakúskej biskupskej konferencie bol v roku 1997 oficiálne otvorený proces jeho blahorečenia. Dňa 1. júna 2007 Vatikán oficiálne potvrdil mučenícku smrť

Franza Jägerstättera a blahorečenie sa uskutočnilo 26. októbra 2007 v Linczi. Zúčastnila sa ho aj jeho 96 ročná manželka Franziska Jägerstätter spolu s tromi dcérami a ich nevlastnou sestrou. Keď jej podali urnu s ostatkami jej manžela, rozplakala sa. Sklonila sa, aby ju pobožkala a povedala: "Teraz patří nám všekým."

Príbeh Franza Jägerstättera nám pripomína nielen dôležitosť a právo na výhradu vo svedomí, ale predovšetkým poslanie kresťanov prejavíť statočne svoj názor, presadzovať myšlienky evanjelia a stať sa tak prorokmi aj v najťažšej životnej skúške. Podľa neho je zodpovednosť kresťana nielen v poslušnosti, ale aj v povinnosti vytvárať hodnoty štátu. Ukazuje nám, že každý z nás máme zodpovednosť za tento svet a svojimi

rozhodnutiami ovplyvňujeme to, ako vyzerá. V dnešnej dobe plnej dezinformácií, ohýbania pravdy a pohodlnej nevšímavosti zaznieva jeho odkaz o to naliehavejšie: *"Slová učia, ale osobný príklad ukazuje ich význam... Ľudia chcú vidieť kresťanov, ktorí zaujali stanovisko v súčasnom svete, kresťanov, ktorí žijú uprostred tmy s jasným názorom a presvedčením..."*

Anežka Martina Zonnenscheinová

s použitím zdrojov:

<https://www.dioezese-linz.at/site/jaegerstaetter/biografie/franz/article/7088.html>

J.B. Štivar, J. Krausová - Svatost vesvětě, nakladatelství Flétna, 2018 (s. 161-168)

<https://www.franciscanmedia.org/franciscan-spirit-blog/the-franciscan-saints-franz-jagerstaetter>

www.breviar.sk

Franziska Jägerstätter stála vždy na strane svojho manžela. Jeho rozhodnutie podporila, aj keď musela vedieť, že bude ako vdova po nepriateľovi štátu spoločensky stigmatizovaná. Mnohí vinili zo smrti jej manžela práve ju a jej vieru. Po vojne pokračovala v práci na farme a starostlivosti o deti. Neskôr dlhé roky vykonávala prácu kostolníčky, rovnako ako jej manžel Franz. Bola výnimočnou a angažovanou ženou. Za svoj celoživotný postoj získala množstvo ocenení vrátane Zlatej medaily za zásluhy Rakúskej republiky a pápežskej medaily „Pro Ecclesia et Pontifice“. Zomrela v roku 2013, dva týždne po dovŕšení veku sto rokov.

SME SI NAVZÁJOM DAROM

Brat Lucián Mária Bogucki má poľskú národnosť, ale viac ako polovicu svojho života prežil na Slovensku, ktoré sa mu stalo druhým domovom. Narodil sa v r. 1966, pochádza z pohraničnej obce Piwniczna, neďaleko slovenských hraníc, pri Mníšku nad Popradom. Vychovali ho v tradičnej katolíckej rodine, má dvoch starších bratov a mladšiu sestru. Základnú školu vychodil v rodisku. Do minoritského noviciátu v Kalvárii Paclavskej vstúpil v roku 1984. Študoval filozofiu a teológiu u bratov minoritov v Krakove. Za kňaza bol vysvätený v roku 1991 v Krakove. V r. 1993 prichádza na Slovensko, aby pomohol, spolu s bratmi z Poľska, obnoviť rehoľu minoritov. V r. 2003 stojí pri zrode prvej Slovenskej kustódie Rehole menších bratov konventuálov a stáva sa na dve obdobia jej najvyšším predstaveným. V r. 2013 je menovaný za spovedníka v Bazilike sv. Petra v Ríme, o štyri roky sa stáva rektorom kolégia vatikánskych spovedníkov a zároveň pôsobí ako špirituál Pápežského slovenského kolégia sv. Cyrila a Metoda v Ríme. Po šiestich rokoch sa vracia na Slovensko a v r. 2019 je opäť zvolený za provinciálneho kustóda slovenských minoritov. Inšpirujme sa jeho príbehom, ktorý už od detstva viedla a dodnes pevne vedie Božia ruka.

Kedy ste pocítili prvý dotyk a túžbu po duchovnom povolaní?

V podstate som cítil duchovné povolanie už od detstva. Doma nás vychovávali v katolíckej viere, rád som chodil do kostola už odmala, miništroval som a aktívne som sa zapájal do života miestnej cirkvi. Kostol ma priťahoval, oltár, bohoslužby, prostredie kňazov, tam som sa dobre cítil. Kňazi nám boli príkladnými vzormi prežívania svojej viery a služby druhým.

Prečo ste sa rozhodli pre reholu bratov minoritov?

Keď bol Maximilián Kolbe, minorita, blahorečený, žili sme všetci v ovzduší tejto udalosti. Spoznal som jeho životný príbeh, ktorý ma veľmi oslovil a počas 4.- 5. ročníka ZŠ som sa rozhodol, že sa stanem minoritom, túžil som byť v tej reholi ako on, vedel som aká je to

rehoľa. V mieste kde som vyrastal široko-diaľko neboli žiadni rehoľníci. V piatom ročníku základnej školy som napísal provinciálovi minoritov, či je možné, aby som po ukončení ZŠ mohol vstúpiť k minoritom. Odpovedal mi, že áno, že jestvuje malý seminár pre chlapcov, ktorí cítia povolanie do rehole. V 14. rokoch som potom odišiel k minoritom do kláštora v Legnici v Západnom Poľsku, do malého seminára, začal som tam študovať na strednej škole a po ukončení maturitou som v r. 1984 ako osemnásťročný nastúpil do noviciátu.

Maximilián Kolbe, bola to jeho hrdinská obeta, ktorá Vás na ňom priťahovala?

Áno aj, ale najviac to bola jeho mimoriadna úcta k Panne Márii Nepoškvrnenej. Od detstva som tiež členom Rytierstva Nepoškvrnenej. A mariánska úcta, mariánsky prvok ma priťahujú dodnes.

Po noviciáte ste pokračovali v štúdiách a počas nich ste urobili významné rozhodnutie, ktoré Vás priviedlo na Slovensko.

Po noviciáte moja formácia pokračovala 6 rokov štúdiom filozofie a teológie v Krakove na Bohosloveckej fakulte nášho rádu. Počas štúdia v Krakove som spoznal slovenských kapucínov, v tom čase ním bol aj Timotej Pavlík (dnes je diecéznym kňazom), ktorý ma ešte s jedným spolubratom, po páde totality, pozvali na Slovensko. V r. 1990 som ako diakon pricestoval do Bratislavy, navštívili sme aj Prahu a iné mestá v bývalom Československu a v Česku sme sa stretávali s bratmi, ktorí začali opäť

pôsobiť v kláštoroch. Tam sme si vypočuli názory, že bez pomoci bratov minoritov z Poľska bude ťažké obnoviť život tejto rehole v bývalom Československu. Po tejto návšteve som požiadal provinciála o možnosť v budúcnosti pôsobiť v ČSR. Na súhlas som čakal tri roky. Provinciál ma po kňazskej vysviacke poslal do Legnice, kde som pracoval dva roky ako vicerektor v malom seminári. Na Slovensko som prišiel až v roku 1993.

Aká situácia bola vtedy na Slovensku?

Prišli sme v čase kedy kláštory na Slovensku ešte neboli reholiam sprístupnené. Žili tu iba dvaja starší pátri, jeden brat minorita z Poľska a jeden bohoslovec. Mojou úlohou bolo prevziať kláštor v Levoči, ktorý ešte v tom čase používalo výrobné družstvo Báhoň, na výrobu keramických poistiek. Najskôr ma však pán biskup Tondra menoval

za kaplána do farnosti Spišský Štvrtok, kde kláštor bol obsadený a nachádzal sa v ňom Dom sociálnej starostlivosti. My sme pre komunitný život začali používať novú faru v Spišskom Štvrtku, ktorú bratia dodnes používajú.

Stratégia vybudovať opäť komunitu minoritov na Slovensku spočívala teda v hľadaní záujemcov o rehoľné povolanie a v úsilí získať Levočský kláštor v reštitúcii?

Áno. Najmä získať kláštor v Levoči si vyžadovalo obrovské úsilie a nakoniec nám ho koncom roku 1994 vrátili. Treba povedať, že to bolo vyvrcholenie dlhoročného úsilia, proces vybavovania reštitúcie sa začal už v r. 1990 a my sme naň nadviazali. Pokiaľ ide o budovanie komunity, spočiatku sme boli iba dvaja, postupne prichádzali ďalší bratia z Poľska a slovenskí kandidáti. Tých bratov z Poľska v priebehu dvadsať rokov bolo celkom dosť. Dnes v slovenskej kustódii sme štyria Poliaci.

Prečo ste tak dlho zostali na Slovensku?

Pretože som si rýchlo zvykol a cítim sa tu ako doma. Slovensko je môj druhý domov aj pre blízkosť môjho rodiska, keďže pochádzam z pohraničia a od detstva som Slovákom pozeral do okien. Moji predkovia z otcovej strany pochádzali z územia dnešného Slovenska, takže mám aj čiastočne slovenské korene. Prvá etapa môjho pobytu na Slovensku bola spojená so získaním a obnovou kláštora a to nielen ako stavby, ale aj obnovy komunitného života. Za päť rokov sa nám podarilo úplne zrekonštruovať kláštor v Levoči a naplniť ho bratmi. Koncom deväťdesiatych rokov žili v ňom traja minoriti, rehoľníci a niekoľko postulantom. V r. 1998 som odišiel z Levoče, ešte s jedným bratom na východ, do kláštora v Brehove, ktorý sme prebrali po rehoľných sestrách vincentkách, ktoré sa sťahovali do svojho kláštora. Tu sme začali budovať svoju prítomnosť a v priebehu dvoch rokov komunita pozostávala zo štyroch bratov - traja rehoľní bratia a ja, kňaz. Začali sme tu viesť duchovné cvičenia a organizovať rôzne duchovné podujatia. Zostal som tu dva roky a opäť som sa vrátil na tri roky do Levoče.

V roku 2003 bola založená Slovenská kustódia Rehole menších bratov konventuálov – minoritov a stali ste sa jej prvým vyšším predstaveným - kustódom. Môžete nám priblížiť čím sa líši od viceprovincie?

Vo františkánskych rehoľiach fungujú provincie a kustódie. Bratia františkáni i kapucíni majú provincie a viceprovincie, my máme len provincie a kustódie. Kustódia je samostatná organizačná jednotka, ktorá patrí pod

niektorú provinciu, ktorá ju zriadila. Kustódia má svojho vyššieho predstaveného - kustóda, svoju kapitolu, svoj štatút. V roku založenia sme mali päť kláštorov. Krátko po zriadení kustódie, ešte v tom istom roku, bolo jej sídlo z viacerých dôvodov premiestnené z Levoče do Bratislavy.

Na Slovensku v súčasnosti máme 4 minoritské kláštory, ktoré tvoria kustódiu. Boli ste pri jej založení a stali ste sa jej prvým kustódom, čo ste mali na starosti?

V januári 2003 sa uskutočnila prvá volebná kapitula kustódie, na ktorej som bol zvolený a mojou službou bolo predovšetkým starať sa a rozvíjať bratský život v kláštoroch, aby sa tento život zveľadľoval a napredoval, ďalej starať sa o dorast a tiež o hmotné zabezpečenie kláštorov. Službu kustóda som vykonával dve volebné obdobia, až do roku 2011.

V 13. a 14. storočí, keď sa menší bratia začali deliť na konventuálov a observantov a boli výrazné rozdiely medzi prísny, niekedy až fanatickým nasledovaním sv. Františka a umiernenými, často dochádzalo k vzájomným ostrým stretnutiam, až kým v r. 1517 pápež Lev X. rozhodol o dvoch samostatných rádoch. Ako je tomu dnes?

Dnes v zásade neexistujú výrazné mimoriadne rozdiely medzi františkánmi, kapucínmi a konventuálmi. Všetky tri rehole žijú v kláštoroch, všetci sa vozíme na autách, všetky rehole majú vlastníctvo, všetci sa vzdelávame.

Vo Vašom živote nastala výrazná zmena, keď Vám zverili službu spovedníka v Bazilike sv. Petra v Ríme. Mali ste už

predtým ako kňaz špecifický vzťah k spovedaniu?

Spovedanie dovtedy vždy pre mňa znamenalo najväčšiu kňazskú službu. Všetko iné som robil rád, ale spovedanie bolo pre mňa to najťažšie. Dobré som sa cítil pri oltári, ako kazateľ, v práci so skupinami, vždy som samozrejme spovedal, nikdy som sa tomu nevyhýbal, ale bola to pre mňa najnáročnejšia časť kňazskej služby. Všetko sa začalo už počas kustodiálnej kapituly, na ktorej bol prítomný generálny minister rádu, ktorý mi oznámil, že ráta so mnou ako spovedníkom v Bazilike sv. Petra v Ríme, aby som bol spovedníkom v slovanských jazykoch, ale aj v taliančine a v maďarskom jazyku. Najskôr som šiel študovať do Maďarska a v Budapešti som si vyše roka robil jazykovú prípravu v maďarčine. V marci 2013 som odcestoval do Ríma, kde som prišiel deň pred voľbou pápeža Františka.

Možno preto si Vás Pán vybral do

Vatikánu, aby ste skutočne spoznali tento obrovský dar daný nám cez apoštolov, v Kristovom mene odpúšťať hriechy, chcel Vás pre túto službu celého... Prejavil svoju spokojnosť aj tým, že po 4. rokoch si Vás zvolili za rektora kolégia spovedníkov.

Myslím si, že Pán si so mnou zažartoval. K službe v Bazilike sv. Petra som sa však postavil takto ju prijímúc: „Pane Bože, doteraz si plnil všetky moje priania, prišiel čas, že ja musím viac začať plniť tie Tvoje.“ A Pán mi zobral to, čo som mal rád - medziľudské vzťahy, ktoré tvorili môj život vo farnosti, v kláštore, pri pastorácii. „Zatvoril“ ma v spovednici, posielal mi ľudí, s ktorými som mal iba príležitostné spovedné kontakty, a to bolo všetko. Nakoniec mi to prinieslo veľké obohatenie, aj v tom, že som sa cítil potrebný a uvedomil som si, že sa dá veľa pomôcť, slúžiť nielen ako kňaz, na „scéne“, ale aj v „zákulisí“, lebo často je oveľa dôležitejšie práve to, čo je v zákulisí.

V jednom rozhovore ste povedali, že spovednica sa v žiadnom prípade

nemôže stať terapiou. Nie je to tak, že Pán uzdravuje dušu aj telo? A dôsledkom hriechu či už ako rodového, či súčasného je ochorenie? Ako ste to mysleli?

Terapia to je spôsob liečenia, ktorý má vniesť určitú korektúru do psychickej štruktúry človeka. Napríklad niekto je na niečom závislý, je alkoholik a potrebuje sa stretávať s odborníkom - psychiatrom, lebo má nejaké psychické stavy, labilnosť, úzkosť, strach a podobené. Potrebuje sa stretávať s terapeutom, ktorý používa určité mechanizmy a postupy, ktorý mu pomáha uveriť v seba, nebáť sa, atď. Spoveď vie uzdraviť, liečiť, ale v prvom rade dušu človeka. Vieme, že duch a telo sú spojené, a uzdravená duša pomáha aj psychike, našej myslí a podobne. Samozrejme, že spoveď nie vždy musí uzdraviť psychiku alebo telo. Odpustenie hriechov zakaždým nemusí byť spojené so zlepšením psychického stavu.

Často nás môže trápiť otázka častého opakovania tých istých hriechov. Prečo sa napriek snahe vraciame ku zlým návykom?

V prvom rade je pred spoveďou dôležité rozhodnutie nehrešiť. Bez

tohto úprimného rozhodnutia by spoveď nebola platná. Ale naša vôľa môže byť tak oslabená nejakým zlozvykom, že opäť padneme. Neraz môžeme byť znechutení, lebo sa spovedáme, snažím sa a nič z toho, žiadne polepšenie. Možno vtedy naozaj okrem odpustenia potrebuje človek určitú formu terapie.

Sv. František sa stal modlitbou a v posledných rokoch neustále kontemploval a prebýval v Božej prítomnosti. Myslíte si, že my, františkáni, dostatočne prosíme o tento dar?

Samozrejme modlitba má tvoriť súčasť denného života každého kresťana. Často však zabúdame, že pri modlitbe nie som to ja, ktorý rozhoduje ako má vyzeráť, pri modlitbe je dôležitý ten Druhý. Modlitba nie je len moja záležitosť, je stretnutím dvoch, mňa a Ježiša. A Ježiš je ten dôležitejší, On je ten, ktorý modlitbu vedie. On je ten, ktorý preberá iniciatívu. Isto nie je ľahké prenechať mu túto iniciatívu. Jedinú vec, ktorú však môžeme urobiť je venovať mu svoj čas a pozornosť. To je najdôležitejšie. Nájsť si čas pre Pána Boha a povedať si: „Teraz keď Ti Pane dávam svoj čas, Ty ma ved.“ Je veľa

spôsobov a nástrojov, ktoré nám pri modlitbe srdca pomáhajú, ale vždy musím mať na zreteli: nie ja, ale Ty, Pane.

Veľmi dôležitá je samotná príprava na modlitbu. Napríklad večer keď priamo pred modlitbou si pozriem nejaký film, horor, vypnem televízor a idem rovno do kaplnky, či do samoty izby, tak nedokážem sa celkom utíšiť a film ešte dlho bude vo mne doznievať. Preto, ak chcem Bohu venovať svoj čas a túžim, aby moja modlitba priniesla ovocie, musím sa na to pripraviť, vytvoriť si určité zázemie, prostredie a podobne. Veľa v modlitbe závisí aj do psychiky človeka, jednému sa lepšie modlí ráno, druhému večer, jeden sa rád modlí osamote, iný v kostole...

Modlitba je aj život v Božej prítomnosti, ako hovorí sv. Pavol v 1. liste Korinťanom. Píše: „Či teda jete, či pijete, či čokoľvek iné robíte, všetko robte na Božiu slávu.“ Majster Eckhart povedal, že ak Boha cítiš menej pri práci v maštali, ako pri pobožnosti, potom ho necítiš vôbec... No zároveň človek potrebuje okamihy, kedy nie je nikým a ničím rušený a je iba on a Boh.

Máte skúsenosť s terciármi?

Každý brat 1. rádu by takúto skúsenosť mal mať. Nikdy som nebol menovaným duchovným asistentom niektorého miestneho bratstva, ale spontánne som duchovne viedol bratstvo terciárov v Poprade. Tam som získal svoju najväčšiu skúsenosť. Mal som však skúsenosť aj s terciármi na iných miestach a vždy to bola dobrá skúsenosť. Dôležité je, aby sme si uvedomili, že Františkánsku rodinu tvoria tri rády,

ktoré sa vzájomne potrebujú a majú si aj vzájomne pomáhať. Modlitbou, to je pochopiteľné, ale spomeniem aj inú pomoc, napríklad v pastorácii. Bratov prvého rádu je čoraz menej a terciári by mali viesť vo farnostiach modlitby pred sv. omšami, večerné chvály v kostole, slúžiť ako lektori Slova, plniť kostolnícke úlohy, slúžiť pri prevádzkovaní chrámu. U nás jedna naša terciárka pracuje vo farskej kancelárii. Sú aj takí, ktorí pomáhajú v katechéze, a môžu vyvíjať rôzne aktivity pre farnosť a tým všetkým napomáhať pastorácii.

Aký je váš pohľad na všeobecný úbytok povolání nielen v našej Františkánskej rodine?

Raz som cestoval vlakom a dostal som od mladého brata saleziána otázku. „Ako to je, že vy františkáni sa angažujete všade? V neokatechumenáte, v charizmatických hnutiach a ešte neviem v čom... A my saleziáni sa angažujeme v tom, čo je pre nás typické, samozrejme je to mládež, ale v prvom rade sú to saleziánski dobrovoľníci.“ A naozaj saleziánski dobrovoľníci sú veľmi početní a stále sa rozširujú, je medzi nimi veľa mladých ľudí, ktorí bratom saleziánom pomáhajú v praktizovaní ich charizmy. My františkáni prvých rádov, musím povedať, robíme to, či ono, máme množstvo povinností, ale zabúdame, že v prvom rade by sme mali evanjelizovať laikov a pomáhať ich formácii tými prostriedkami, ktoré si naša rehoľa vypestovala cez stáročia práve v treťom františkánskom ráde. My často laikom ponúkame v našich farnostiach, či pri našich kostoloch rôzne možnosti, ale nijako im neponúkame čisto františkánsku formáciu,

práve cez tretí rád, ktorá je nesmierne bohatá. Je to ľudská formácia, náboženská, vieroučná, atď.

Ako by sme to mohli zmeniť?

Vždy je možnosť niečo napraviť, zmeniť, vylepšiť. V prvom rade by si to mali viac uvedomiť bratia prvého rádu. Chcem poukázať na Gifru, je veľmi živým spoločenstvom, ale tiež by mala v konečnom dôsledku viesť k tomu, aby mladí ľudia keď prejdú jej formáciou, by mali spontánne prechádzať do tretieho rádu. Zatiaľ sa to nedeje, verím, že sa to pomaly začne.

Vaše pranie nám všetkým na záver?

Myslím si však, že to, čo robia terciári, robia dobre. Iste, veľa sa toho dá robiť viac a lepšie. Čo ja pokladám za veľmi dôležité pre každé spoločenstvo je, aby sme boli skutočne duchovnými ľuďmi s ľudskou tvárou. Iba takto budeme príťažliví pre iných. Keď zostaneme iba ľudskí a bude pri tom chýbať Boží Duch, nebudeme nikoho priťahovať. Keď budeme príliš „spirituálni“, nebudeme dost praktickí. Už som spomínal, aké dôležité je pochopiť, že všetci sa navzájom potrebujeme a máme si navzájom pomáhať a ne byť jeden pre druhého príťažou. Skúsenosť hovorí, že mnohí bratia prvého rádu berú povinnosť starať sa a pomáhať terciárom ako bremeno. Možno by sme si mali všetci uvedomiť, že sme si vzájomne darom a tvoríme skutočnú františkánsku rodinu. Toto vám i nám zo srdca prajem.

Ďakujem za rozhovor
sr. Mária Marcela

S prasyňovcom, Poľsko 2021

Bomby a granáty, ktoré vybuchujú na Ukrajine netrhajú naše telá, ale zasahujú naše srdcia. Napíňajú ich bolesťou. Vojnové besnenie nás oberá o pokoj, spôsobuje neistotu a vyvoláva zmiešané pocity a kontroverzie. Uznávame a podporujeme právo na legitímnu obranu. Zároveň si uvedomujeme, že každá vojna je zlo, ktoré ničí ľudské životy a spôsobuje deštrukciu. Preto je zrieknutie sa násillia charakteristickou črtou františkánskej spirituality. Ako zostať nositeľom pokoja zoči-voči brutalite vojny? V pokore a dôvere v Pána, hľadáme odpovede a možnosti, ako prežívanú bolesť pretaviť do odvahy pomáhať...

Respondentov ankety sme pozvali, aby odpovedali na nasledovnú otázku:

Ako sa ťa dotýka vojnový konflikt na Ukrajine?

Zuzana Vrťová OFS

Áno, tie bomby devastujú aj naše srdcia a duše. Čo iné môžeme prežívať my, duchovné deti svätého Františka Bernardoneho? Predstavujem si, že keby žil v tejto dobe, bol by teraz tam. Áno, priamo na Ukrajine. Zbadali by sme ho na obrazovke, ako tam chodí vo veste dobrovoľníka a pracuje bok po boku s bratmi Ukrajincami na záchranných a čistiacich prácach v zbombardovanom teréne. Možno by pomáhal ako dobrovoľník v nemocnici? Tam by vycítil dnešných malomocných. Určite by nerobil rozdiely v tom, na ktorú stranu vojnového konfliktu zranený či mŕtvy vojak patrí. Možno by dokonca mal tú svoju typickú odvalu a hľadal by, ako sa dostať k samotnému sultánovi. A pokúsiť sa prehovoriť s ním o mieri ...

"Od postoja obrany a strachu, nezájmu a vylučovania – ktoré v konečnom dôsledku zodpovedajú práve „kultúre vyradovania“ – treba prejsť k postoju vychádzajúcemu z „kultúry stretnutia“, ktorá jediná je schopná vytvárať

spravodlivejší a bratskejší svet." - Túto vetu nájdeme v dokumente pápeža Františka k svetovému dňu migrantov a utečencov ešte pre rok 2014.

Mala som tú česť, u nás vo Zvolene, spoznať rodinu z Iripinu pri Kyjeve. Som veľmi vďačná pani Svetlane, že sa mi ona prvá na detskom ihrisku vlúdne prihovorila, či som aj ja z Ukrajiny. Mne síce padla sánka, ale vtedy sme si padli do oka!

Pani Svetlana je bývalá riaditeľka materskej školy. Tu na Slovensku oslávila svoje 84. narodeniny. Ušla z rodnej krajiny len s jednými, zimnými topánkami, ktoré mala obuté. Preto sme ako prvé išli do mesta kupovať niečo na prezutie, s otvorenou špičkou a voľnou pätou. Po Veľkej noci sa jej dcéra Larissa s vnučkou Máriou rozhodli, že ju pošlú k jej druhej dcére Eleonóre, ktorá žije a pracuje neďaleko Barcelony. Dlhú cestu zo Slovenska do Španielska zvládla babka Svetlana napriek svojmu veku autobusom. Samozrejme, na etapy. Pri rozlúčke mi vysvetľovala, že má len ukrajinský pas a preto nemohla cestovať lietadlom. Jej rodinný dom v Iripine, ktorý s nebohým manželom sama stavala a vychovala v ňom deti a tam ju chodili navštevovať vnúčatá s pravnúčatami, už neexistuje. Fotku im na Slovensko cez sociálnu sieť poslal niekto zo susedov. Bolo vidieť múry a veľké otvory po oknách. Okolité pozemok je pokrytý sutinami a ešte je tam vidieť zvyšok plechovej strechy. Tá ovísa k zemi zachytená na jednej strane o múr. Dcéra Larissa sa so svojou dospelou dcérou Máriou a jej dvoma deťmi vrátili na Ukrajinu. Na rozlúčku som ich pozvala do mojej obľúbenej pizzerie. Pri stole sa mi dámy viackrát priznali, že sa veľmi boja vrátiť, ale už túžia ísť domov. Dom dcéry Márie a jej manžela našťastie zostal neporušený. Larissa hovorila, že už nechce byť dlhšie bez manžela Viktora. Zoznámili sa ešte v školskej lavici a bolo vidieť, že sú milujúci sa manželský pár. Teraz Larissa a Viktor spolu bývajú v náhradnom ubytovaní. Prevádzkuje ho cirkev. Pracujú tam zároveň ako dobrovoľníci. Toto mi Larissa napísala práve dnes: "Služiť iným ľuďom v cirkvi je pre mňa a môjho manžela veľmi dôležité. Je veľa ľudí, ktorí prežili tragédiu vojny. Ich duše sú zranené, nepoznajú Boha. A my sa ich snažíme utešiť, nakrímiť, povedať im, že Pán ich miluje. Veľa ľudí teraz chodí do kostola, hoci nešli na vojnu. Radi slúžime iným. A Pán nás neopustil." Moja drahá priateľka Larissa ešte v závere dodala to, čo obvykle, že posielala z Ukrajiny modlitbu a požehnanie pre moju rodinu na Slovensku.

P. Martin Mária Kollár OFMConv.

Dotýka sa ma bezprostredne. V kláštore v Levoči máme ubytované 4 rodiny z Ukrajiny – 5 dospelých a 9 detí. Najmä pre deti je ťažké nájsť sa v tejto situácii, keď chodia do školy v novom prostredí, kde sa hovorí jazykom, ktorému stále veľmi nerozumejú. Mamám je ťažké nájsť si nejakú prácu, alebo aspoň brigádu. O tom, čo sa deje u nich doma, veľa nehovoria – 2 rodiny sú z okolia Charkova, 1 z Odesy...

Ďalším rozmerom je bolesť, keď vidím váhanie, či vojensky pomôcť napadnutej krajine. Ešte horšie je, že niektorí politici hovoria, čo si žiaľ, zdá sa, myslí nemálo Slovákov, že lepšie sa do toho nemiešať, aby nám Rusi nezdvihli ceny ropy, plynu a pod. Som presvedčený, že slabšiemu, napadnutému je potrebné pomôcť aj vojensky. Ján Krstiteľ na otázku vojakov, čo majú robiť, nepovedal, že majú čím skôr odísť zo služby, ale aby nikoho netrápili, nekriždili a boli spokojní so svojim žoldom (porov. Lk 3, 14). Aj Pavol píše, že vládna moc má právo nosiť meč, „je Božou služobníčkou, vykonávaateľkou hnevu na tom, kto robí zle“ (Rim 13, 4b). Preto Cirkev učí o práve na sebaobranu a v prípade ohrozenia života aj o práve zabiť útočníka. V tomto zmysle aj o práve na obrannú vojnu. Zaiste Pán Ježiš hovorí, že nik nemá väčšiu lásku, ako ten, čo položí život za svojich priateľov (Jn 15, 13), no k tomu musí dozrieť každý sám, nemožno vyžadovať, aby sa Ukrajinci dali radšej pozabíjať, poodvážať na Sibír a pod.

Za mier na Ukrajine sa v komunite denne modlíme. Všetci sme si vedomí vážnosti situácie a potreby duchovného zápasu.

P. Jozef Konc OFMCap.

Je to veľká skúška mojej viery.

Milan Spišiak OFS

Ako sa ma dotýka tento konflikt? Ako reportér som strávil nejaký čas na hranici. Pri tom všetkom, čo som videl, mi zvieralo srdce. Nedalo sa zostať bokom a nepomáhať. Musel som sa, raz za jednu, dve hodiny na chvíľu zavrieť v aute a vyrevať sa. Pri tom sa stále pýtať: "Prečo Pane?". Chcel som sa teraz rozpísať o tom, čo som videl, ale vlastne to opísať ani neviem. Slová to neobsiahnu. Možno len poznanie, že všetko to, čo si v živote budujeme, a o čo sa snažíme sa sprace do kufra, či igelitky. A to niekedy len ak máte šťastie. Ale napadá mi stať z Ezechiela 36: „A dám vám nové srdce a nového ducha vložím do vás; odstránim z vášho tela kamenné srdce a dám vám srdce z mäsa.“ Prebralo ma to z môjho otupenia a prestal som brať veci ako samozrejme.

Mária Hudáková OFS

Vojna na Ukrajine zasiahla naše srdcia...

Celá rodina osobne prežíva vojnu na Ukrajine, keďže máme zaťa, ktorý sa na Ukrajine narodil. Korene jeho rodiny z matkinej strany siahajú na Slovensko a tak sa rozhodli po nežnej revolúcii „vrátiť“ na Slovensko spolu so slovenskou babkou.

Je veľmi ťažké vyjadriť slovami pocity bezmocnosti, utrpenia, smútku, nezmyselného zabíjania...

*Môžeme pomôcť finančnými prostriedkami, materiál-
nymi darmi, ale smútok v srdci zostáva. Často mi*

myslou prechádzajú slová Svätého písma:

Povieš im túto reč: Slzy ronia moje oči, neprestávajú noc a deň, lebo veľká skaza stihla pannu, dcéru môjho ľudu, rana veľmi bolestná. Ak vyjdem na pole, hľa, preklatí mečom, ak vojdem do mesta, hľa, muky hladu! Veď i prorok, i kňaz blúdia krajinou a nechápu! Azda si celkom zavrhol Júdu či sa tvojej duši zhnusil Sion? Prečo si nás udrel, že niet pre nás uzdravenia? Čakáme na pokoj – a blaha niet, na čas uzdravenia - ale, hľa, zdesenie! (Jer 14, 17-19)

Rozsudzovať bude medzi národmi a naprávať početné kmene, takže si z mečov ukujú radlá, zo svojich kopijí viničné nože. Národ proti národu nezdvihne meč a nebudú sa viac priúčať boju. (Iz 2, 4)

Pane, požehnaj svoj ľud pokojom.

Angela Magdaléna Šeríková OFS

Bol štvrtok, 24.2. 2022, 6:43h. Zobudila ma SMS od kamarátky: „Ach jaj. Už to začalo...“ Prešlo mnou akoby 1000 voltov a už som bola na nohách. Neverila som, že sa to naozaj stalo. Rusko napadlo Ukrajinu!

Mnohých to prekvapilo, mnohých šokovalo.

Celé nadchádzajúce dni som nežila ničím iným, len daniím na Ukrajine. Začala som hľadať možnosti, akým spôsobom môžem pomôcť ja.

Dojímalo ma, keď som videla v televízii ľudí, čo utekali pred vojnou i tých, čo z rôznych dôvodov Ukrajinu opustiť nemohli. Videla som ženy, matky, vekovo podobných mne a predstava, že som na ich mieste ma desila. Mala som pocit, že jednoducho musím ísť niečo urobiť, nejakú pomôcť, ale vravím si: „Ako...?“

Začala som hľadať koordinovanú príležitosť pomoci cez internet. Nielen prísť na hranice, zjaviť sa bez toho, aby o mne niekto vedel a narobiť tým viac škody ako osohu.

Podarilo sa mi nájsť prihlasovací formulár pre dobrovoľníkov cez gréckokatolícku Košickú eparchiu.

Našla som dve kamarátky, ktoré to cítili rovnako ako ja, a tak sme sa vybrali spolu na dva dni do Vyšného Nemeckého.

Mali sme sa dostať v pondelok ráno o 6:00 h.do ich stanu na hranici.

Keď sme prichádzali autom k spomínanej obci, začalo mi akosi zvláštne zvierat žalúdok. „Čo tam bude? Čo tam uvidím? Zvládnem to? Neprecenila som svoje schopnosti a nebola som prehnane odvážna?“

Poviem vám, určite mnohí z vás pomáhajú rôznym spôsobom viac ako ja, ale každý, kto to skúsil, tak to pozná. Ten pocit vidieť uzímených ľudí stojacich na hranici z Ukrajiny na Slovensko celé hodiny, práve boli v tých dňoch i počas noci veľké mrazy, vystrašených ľudí, ktorí nevedia, čo s nimi bude, ale i takých, ktorí ako by si ani neuvedomovali, čo sa deje. Ľudí nemajúcich pekného slova pre ruského prezidenta...,matky, okolo ktorých sa tmolia malé deti, matky túliace si deti k sebe a ani na moment ich nepustia z náručia, matky s nepríčetným pohľadom, starí ľudia, ktorých výraz tváre hovoril ako veľmi ich bolí každý krok, ale ešte viac srdce nad tým všetkým, čoho sú svedkami.

Ale aj ľudí odovzdaných, veriacich, že všetko sa čoskoro skončí a oni sa vrátia opäť domov. Ten pocit si budem vedieť živo predstaviť asi do konca svojho života.

Stretla som sa za tie dva krátke dni s mnohými z nich – s niektorými len pohľadom, úsmevom, či spontánnym objatím úplne bez slov, no naše oči si porozumeli ihneď. S inými som sa „porozprávala“ viac - ak do toho rátame, že ukrajinský jazyk mi nič nevraví a dorozumievanie sa rukami a nohami je postačujúce.

Bola som pri stánku s potravinami a oblečením a príležitostí na „prehodenie“ pár slov bolo dosť.

Stojíte tam, pozeráte na týchto ľudí, niektorí z nich sú už niekoľko dní na ceste a ešte vôbec nespali, pozývate ich zobrať si niečo zo stolov s trvanlivými potravinami, pretože sú neistí, či vôbec môžu. Vtom príde chvíľka, keď sa vám tlačia slzy do očí, pretože si predstavíte, aké to musí byť pre nich ťažké: opustiť svojich mužov, svojich rodičov, svoje rodiny, priateľov a známych a ísť do cudzieho sveta nevediac, čo bude, byť odkázaný na iných. A vzápätí si uvedomíte, že teraz na to nie je čas, že musíte dať zo seba veľa do služby druhým v núdzi, hoci aj obyčajným dokladaním múky, ryže a rybacích konzerv...

Navždy zostane vo mne ročný Dima, s ktorým sme si kde-čo „porozprávali“ a rozumeli aj bez prekladača. Hovorím mu: „Aha, aké krásne veľké hasičské auto je tam!“ A on mi na to odpovedá zreteľným „brm, brm“ a zasmeje sa.

Tiež nezabudnem na pána, skoro osemdesiatnika, ktorého, keď som ponúkla kávu, hneď si ma chytil okolo ramien a začal mi rozprávať svoj príbeh. Odkiaľ je, čo robil od začiatku vojny, kam ide. Priznám sa, rozumela som asi každé šieste slovo, ale podstatu som pochopila. Išiel s jedným mladým mužom, turistom z Anglicka, ktorého stretol „na úteku“ z Ukrajiny a od istého času kráčali spolu. Boli ako dedo a vnuk, pekne sa o seba starali, bolo krásne vidieť ako sú si i predvčerom navzájom cudzí ľudia dnes bratmi a veľkou oporou.

A tiež mladá mamina sa ma pýtala, či si môže z hračiek a sladkostí zobrať po dva kusy. Po mojom súhlasnom „da“ sa jej rozžiarili oči a na perách sa jej zjavil široký úsmev: „Spasiba, spasiba...“, jej „dvojňatá“ mali v ten deň tretie narodeniny. Vzala si niečo zo sladkostí a dve krásne novučičké látkové bábiky a s opätovným spasiba odišla.

Musím povedať, že všetky tieto i ďalšie stretnutia zanechali vo mne hlbokú stopu. Vždy, keď si na ne spomeniem, prenikne ma obrovský pocit vďačnosti Bohu za to, že mi nič nechýba, že mám pri sebe milovaného muža, rodinu i domov a všetko, čo potrebujem... ba ešte omnoho viac.

O to stále viac si v duchu opakujem: Pane, urob ma nástrojom svojho pokoja...

Attilio Galimberti OFS, Taliansko

Aj keď sa Talianska vojna priamo nedotkla, je ďaleko od bojísk. Táto vojna sa ma veľmi dotýka z mnohých dôvodov.

Prvým dôvodom je, že ako nasledovník svätého Františka odmietam násilie a teda vojnu ako spôsob riešenia problémov. História nás učí, že vojna nikdy nevyriešila žiadnu kritickú situáciu. Jediný spôsob, ako dospieť k dohode a mieru je dialóg a vzájomné porozumenie.

Druhým dôvodom sú hrôzy, ktoré prinášajú televízne spoločnosti. Ukazujú zabitých a vysídlených ľudí, strach v očiach tých, ktorí prežili. Toto je bolesť celého ľudstva a my všetci sme blízko k tým, ktorí trpia. Napriek tomu, že sa im snažíme pomáhať darmi a akoukoľvek možnou podporou, nemôžeme im poskytnúť pokoj a istotu normálneho života.

Tretí dôvod je ten, že mám priateľov (františkánskych bratov a sestry) na oboch stranách a vojna narúša zmysel pre bratstvo, ktoré je jednou z charakteristík našej spirituality. Preto sú dôležité modlitby, ale aj aktivity, ktoré uľahčia opätovné otvorenie dialógu, ktorý teraz chýba.

Štvrtou je bolesť a obavy, ktoré prichádzajú, keď vidím, že tí, ktorí majú moc hovoria nenávisťne a štvú ľudí proti sebe namiesto toho, aby hľadali mierové riešenie konfliktu. Nezáleží im na obetiach, smútku, zničených domoch, ciest atď... nekonajú v mene princípov, ktoré by mali mať ľudský život a dobro za hlavnú prioritu.

Pred touto situáciou sa cítime bezmocní a hrozí, že stratíme vieru a začneme sa modliť za zlo. Žijeme v temnej chvíli (nezabúdajme na všetky vojny, ktoré sa v tomto čase vedú na celom svete) a musíme sa veľa modliť, aby sme neupadli do pokušenia.

Luboš Kolafa OFS, Česko

V osobním životě nemám možnost být zapojen, kromě finančních darů a občasných rozhovorů. Konflikt se však dotýká mého myšlení a mého podvědomí. Jako amatérský historik ve mne konflikt na Ukrajině vzbuzuje srovnání se zabráním území Sudet v Česku a s počátkem druhé světové války a celé tehdejší situace ve světě. Velmoci se snažili druhé světové válce zabránit ústupky, ale na psychopaticky myslícího Hitlera byli krátkí.

V mém podvědomí se proto jistě najdou obavy, ale zároveň se také probouzí touha více se spoléhat na Boží pomoc a více důvěřovat tomu, že každá současnost - a to i ta nepříjemná - je zároveň součástí přítomnosti Boží.

Určitě se ve mne také probouzí otázka zřeknutí se násilí. V mém seniorském věku se násilí zříkám zcela přirozeně. V mé mysli se však čas od času objeví zloba a touha zastat se spravedlnosti. Učím se proto modlit nejen za ukrajinské bojovníky, ale i za bojovníky na straně Ruska, za Zelenského i za Putina. Navíc válka na Ukrajině není jediný konflikt sil ve světě. Ten jen dočasně zastínil ostatní velké světové problémy.

Ale existují také problémy přímo kolem mne - v rodině, v bydlišti, mezi terciáři. Tam mám velkou příležitost k tomu, abych přinášel pokoj a dobro a neřešil vše jen svojí vlastní spravedlností a svým názorem, ale snažil se porozumět důvodům odlišného myšlení druhých lidí. V tom mi pomáhá si vzpomenout, že každý člověk kolem mne je dítětem Božím. A to mírní moji přílišnou horlivost pro dočasnou "spravedlnost".

Mary T. Stronach OFS, USA

Tieto myšlienky ma tiež prenasledujú. Súhlasím, že „každá vojna je zlá a spôsobuje deštrukciu“, dokonca aj vtedy, keď jej účastníci legitímne bránia seba, svoju krajinu a vlasť.

Moje myšlienky ma vedú k mužom a ženám, ktorí zažívajú hrôzu a nočné mory z bojov, k deťom, ktoré stratili rodičov, súrodencov a bezpečné miesto na hranie, k starším a postihnutým ľuďom, ktorí museli opustiť svoje domovy, alebo zostali, kvôli svojej nevládnosti, k stvoreniam, ktoré stratili domov... a samozrejme, uvažujem o devastácii sestry Zeme, o strate domova, o strate toho nádherného pocitu, že spolupracujeme so Zemou, aby sme zabezpečili jedlo a bezpečie pre naše rodiny.

Vo vojne nie je bezpečie, mier, spravodlivosť, pocit istoty, pohodlie domova a rodiny, svetlo. Je tu strach, nedôvera, temnota. Tie myšlienky sa vo mne stále vynárajú.

Po týchto slovách si uvedomujem, že vo vojne viac spoznávame a objavujeme našu veľkosť ako ľudskej rodiny. Hrdinstvo a krása našej ľudskej rodiny sa prejavuje v tých, ktorí obetovali svoj život za iného, ktorí opustili svoj domov a čelili smrti, aby ochránili svoje rodiny, v tých, ktorí odvážne vstúpili do vojnových zón, aby pomohli iným - priniesli jedlo, zdravotnícky materiál, oblečenie, utešujúce objatia. Tí, ktorí sú tam na mieste, sú tvorcovia pokoja. Dávajú mi nádej.

Mojou útechou je aj moja viera, moja viera v Boha, moja dôvera, že On podporí náš drahý, nevinný ukrajinský ľud a rodiny... a dá im silu a odvahu čeliť každému dňu, aby ich Pán viedol cez tieto neisté, znepokojujúce a desivé časy.

Modlím sa za vojakov na oboch stranách konfliktu, ktorí sa ocitli tvárou v tvár protivníkovi a často nechápu, prečo sú nepriateľmi a ako môže takéto deštruktívne správanie zlepšiť tento svet.

Modlím sa, aby sa časom každá nenávisť a horkosť zmenila na sladkosť, aby sa na malomocného pozeralo ako na samotného Krista.

„Ako sa ma dotýka vojna na Ukrajine“? Cítim bezmocnosť. Chcem objat svoju ukrajinskú rodinu a poskytnúť jej útechu. Chcem vidieť úsmevy a počuť veselý smiech detí a ich rodín. Chcem ich zbaviť bolesti.

Ako spoločnosť musíme spoločne podporiť úsilie tých, ktorí sa usilujú o autentický mier. S vedením a múdrosťou, ktorú nám dáva Duch Svätý, sa nájde a musí sa nájsť spravodlivá a trvalá mierová dohoda.

Ako svetskí františkáni a kresťania sa musíme spoločne modliť, v spoločenstve a prostredníctvom nášho spoločného a otvoreného úsilia musíme hlasno pozdvihnúť svoj hlas v modlitbe proti hrôzám vojny, za spravodlivosť a mier. Tak ako svätý František v Damiette, musíme využiť každú príležitosť na dialóg a otvoriť dvere skutočnému porozumeniu.

Ako každý jeden svetský františkán, žijúci vo svojom malom kúte sveta, sa modlím. Podporujem každé úsilie o mier, ponúkam akúkoľvek pomoc, aby som pomohla odľahčiť bremeno vojny, aby som zabezpečila ľuďom jedlo a teplé, bezpečné miesto na odpočinok. Tak ako svätý František, aj ja sa každý deň snažím prinášať pokoj a všetko dobro ľuďom okolo seba – každému jednému človeku - spolupracovať s ľuďmi okolo seba, aby som im pomohla odľahčiť ich bremeno... A potom ich prosím, aby pokoj, ktorý som im dala, ponúkli tým, ktorých stretávajú, aby im tiež pomohli niesť bremeno, a tak sa ich pokoj bude zdieľať s ďalšími a ďalšími a ďalšími - a čoskoro, v Božom čase, sa tento pokoj a útecha, ktorú som poskytla svojmu bratovi a sestre v mojej blízkosti, dostane do mojej ukrajinskej rodiny a do celej ľudskej rodiny. Každý z nás môže ako jednotlivec zapáliť jednu sviečku nádeje... a spoločne ROZSVIETIME SVET.

S veľkou láskou vám posielam POKOJ a VŠETKO DOBRÉ!

Tibor Kauser OFS, Maďarsko

Ako susedia pociťujeme strašnú vojnu deň čo deň. Nepočujeme o nej len v správach, nie je to len titulná správa o niečom, čo sa deje na vzdialenom kontinente. Nepočujeme síce výstrely, nálety, bomby, ale stretávame všetky tie úbohé (väčšinou) ženy a deti, ktoré museli opustiť svoje domovy a museli opustiť svoju krajinu. Vidíme deti, ktoré nie sú schopné pochopiť, čo sa s nimi deje a vidíme matky so strachom v očiach, či sa ešte stretnú so svojimi manželmi.

Mnohí z týchto ľudí dokonca nemajú šancu vrátiť sa domov nikdy, pretože ich domov už neexistuje. A tieto nemé svedectvá sú hlasnejšie ako výbuchy alebo stíhačky.

Spravodlivá vojna neexistuje. Nie je to akási starogrécka tragédia, kde nedorozumenie vedie k strašným následkom. Vojny sú vždy výsledkom nejakých nepriateľských ľudských zámerov a rozhodnutí. Zloba plodí zlobu, nepriateľstvo plodí nepriateľstvo. Ako môžeme zostať nositeľmi pokoja? Je to naozaj ťažké, keď vidíme tú bolesť a utrpenie a keď musíme pochopiť, že mnohí z tých, ktorí cítia bolesť, často cítia aj hnev a túžia po pomste. Nedokážeme nastoliť mier, ale môžeme byť nositeľmi pokoja, ponúkať ľudskú pomoc, útechu, podporu, solidaritu. Môžeme svedčiť o láske Boha, ktorý jediný môže vytvárať pokoj, a to na bojiskách, ale aj v srdciach. Ako nositelia pokoja by sme mali slúžiť tým, ktorí to najviac potrebujú. Týmto ľuďom, ktorí trpia vojnou, musíme dávať nádej svojimi modlitbami, niekedy aj slovami a skutkami. Musíme im dávať nádej, že sa môžu vrátiť, že sa veci musia obrátiť k lepšiemu, Boh miluje každého a neopúšťa žiadne zo svojich detí.

Napokon, táto vojna je varovaním pre nás všetkých: bez ohľadu na naše postavenie v spoločnosti, bez ohľadu na našu moc, bez ohľadu na naše politické postavenie, každé jedno naše rozhodnutie má následky. Musíme myslieť a konať zodpovedne, pretože nielen zbrane, ale aj slová, myšlienky, postoje môžu zraniť. Veľké vojny sa začínajú malým osobným nepriateľstvom. Je načase, aby sme sa to konečne naučili.

Dina Shabalina OFS, Ukrajina

Vojna na Ukrajine je teraz realitou môjho života. Ovplyvňuje ma každý deň. Nežijem priamo uprostred bojov, či aktívneho ostreľovania. Napriek tomu tieň vojny, jej neodbytné zvuky a obrazy ma nevyhnutne sprevádzajú každý deň. Pripomína sa každú druhú minútu a kradne mi pocit bezpečia a schopnosť plánovať zajtrajšok. Myšlienkami sa neustále vraciam do reality, ktorej sa mi niekedy nechce ani veriť. Veľmi mi pomohli slová jedného františkánskeho pátra, ktorý povedal, že sa musíme naučiť žiť v podmienkach vojny, ale nesmieme žiť pre vojnu.

Vojna je pre každého veľkou výzvou. Je osobitnou skúškou pre Kristových učeníkov a najmä pre nás, svetských františkánov. Svätý František nás učí byť ľuďmi pokoja. Dnes však chápem aj to, že mier nie je možný bez pravdy a spravodlivosti. Mier neznamená byť pasívny voči zlu.

Nikdy som si nemyslela, že slovo "nepriateľ" sa pre mňa stane takým skutočným. A nikdy som si nemyslela, že slová evanjelia o láske k nepriateľom budú pre mňa také ťažké a dokonca bolestivé. Vojna ma urobila viac citlivejšou na Ježišove slová. A zároveň spôsobila veľký smäd po Jeho prítomnosti v mojom živote.

Pýtam sa sama seba: ako môžem milovať tých, ktorí prichádzajú zabiť mňa alebo iných ľudí len preto, že chceme žiť vo vlastnej nezávislej krajine? Ako môžem byť človekom pokoja pre svojich blížnych, ktorí dnes plne sympatizujú s tými, ktorí podporujú vojenskú agresiu? V tejto chvíli mám jedinú odpoveď: prosím Ježiša, aby som videla svet tak, ako ho vidí On. Aby som nevidela nepriateľov, ale Božie deti, ktoré potrebujú byť spasené.

Snažím sa o to v každodennej modlitbe v spoločenstve Cirkvi, vo svojom františkánskom bratstve. Ako vojna pokračuje, pokračuje aj moje neustále hľadanie odpovedí na otázku: Pane, čo dnes závisí odo mňa? Ako sa môžem ja osobne stať znamením Tvojho pokoja počas týchto mimoriadnych okolností?"

POZNÁVÁME ČESKÉ TERCIÁŘE

Pro mne bylo v české provincii sekulárního řádu zpočátku tajemstvím, že v sekulárním řádu pro laiky jsou také diecézní kněží. A ještě více mne překvapilo, že jich v České republice máme devět. O dvou z nich mám již podrobnější informace i jejich názory. Zatím mám jen tyto dvě zkušenosti a pár fotek. Jsou rozptýleni po celé České republice.

Diecézní kněz a zároveň člen sekulárního františkánského řádu je moc pěkná životní cesta a alespoň v mých očích povyšuje důstojnost a smysl našeho sekulárního řádu. Stejně tak se vyjadřují i o několika trvalých jáhnech, kteří v našem řádu působí.

p.s. Dobrovolné přiznání: Ani pro mne není jednoduché ve skoro sedmdesáti letech cestovat a tak se bez mučení přiznávám, že jsme rozhovory vedli přes internet a mail. Ušetřil jsem si nohy, čas a benzín. Jednomu z kněží je 60 let a druhý je o dvacet let mladší. Dvě generace.

Luboš Kolafa – dopisovatel z Čech

Jan Linhard OFS

P. Jan Linhart se narodil v roce 1961 v Rychnově nad Kněžnou, teologii studoval v Litoměřicích, na kněze byl vysvěcen v červnu 1989. Působil v duchovní správě v Novém Městě nad Metují a v Čáslavi. Od roku 2002 byl spirituálem teologického konviktu v Olomouci. Staral se za svůj život o několik farností a nyní je děkanem ve farnosti Skuteč a administrátorem ve farnosti Předhradí. Zároveň je jmenován jako spirituál kněží Královéhradecké diecéze, člen kněžské rady, člen školské komise a spirituálem církevní školy (Gymnázium Suverénního řádu maltézských rytířů ve Skutči).

Krátce něco o tvém životě od dětství?

Narodil jsem se před 60 lety v Rychnově nad Kněžnou. Je to na východě Čech, pod Orlickými horami. Prvních 20 let jsem žil na samotě u lesa. Dědeček byl mlynář – mlýn jsme měli na Zlatém potoce. Obklopoval nás kamenolom, takže krása přírody byla překrývána prachem z drtičů kamene a nákladáků. Jsem ze soukromé zemědělské rodiny, do mé dospělosti jsme si pekli vlastní žitný chleba ze svého obilí, měli jsme až 10 kusů dobytka, prasata, slepice, králíky, velikánský ovocný sad i zahradu. Na poli jsme pěstovali všechny druhy obilí, brambory, řepu, cukrovku, mák atd., sušili jsme jetel a seno. V 80. letech nám nakonec nuceně zbylé políčko zalesnili, aby se zbavili posledních soukromníků na okrese... Tatínek byl dělník v kamenolomu a také varhaník ve farním kostele. Maminka byla v domácnosti, a když mi bylo 11, náhle zemřela. Mám 5 starších sourozenců a protože s námi žila i babička a svobodný strejda, vždy nás bylo doma dost.... Po mamčině smrti se tatínek za několik let znovu oženil – manželku si přivezl až ze Slovenska – z Kysúc. Jsme věřící rodina, takže vztah k Bohu jsem nasál od raného dětství. Pravidelně jsem ministroval a později i trochu hrál na varhany.

Moji sourozenci se postupně oženili a vdaly, takže nyní mám 21 synovců a letos by mělo být na světě celkem 52 prasynovců a praneteří... Už tvoříme velký klan:-). Bohu díky za to, že se máme a máme se rádi a pravidelně se scházíme

na mši sv. za rod nebo na společné dovolené. Taková rodina je skutečně velký dar.

Proč jsi se rozhodl být knězem?

Když mi bylo asi 5 let, tak jsem si doma hrál s pilkou a kousky dřeva a vážně jsem prohlašoval, že když řežu dříví, tak ze mne bude řezník. To mne ale brzo přešlo, toužil jsem cestovat, chtěl jsem studovat zeměpis nebo literaturu – rád jsem četl, pak tu byla myšlenka na kněžství, když jsem se stal ministrantem. Dokonce jsem jako kluk dostal jednou k Vánocům hlavolam – ježka v kleci. Ten se mi podařilo vyjmout, a rozdělat, abych do něj vložil kousek papírku, na kterém bylo - „chci být knězem“. Bylo to moje tajemství. Když jsem se s tím svěřil mamince, vím, že měla radost, ale zachovala moudře klid, a pronesla, že je zvědavá, jestli jí to řeknu, až mi bude 15. Měla pravdu. Nedožila se toho, ale kdyby ano, viděla by, že toužím spíše po jiných oborech, tehdy zvlášť po medicíně... Kněžství jsem zasunul kamsi na dno své duše, ale vždy ta myšlenka vyplavala ven, jako korek na hladinu vody. Ať to bylo před maturitou nebo později, když už jsem studoval farmacii a věděl jsem, že mi to nejde a že to není obor, který chci celý život dělat... Pro ni jsem se rozhodl, když jsem viděl, že na medicínu se nedostanu. Nicméně chtěl jsem svému životu dát hlubší význam a v tomto zmatku se velmi silně objevila opět myšlenka na seminář. Když jsem vnitřně řekl ano, přišel nádherný pokoj... Po dvouleté vojně ve Spišské Nové Vsi a hlavně

v Liptovském Mikuláši, jsem byl přijat do litoměřického semináře a po krásných 5 letech byl v roce 1989 vysvěcen na kněze. Jsem jím už 33 let a jsem jím rád.

Co tě přilákalo k františkánské spiritualitě?

V semináři jsem tušil, že bych mohl být diecézním knězem, ale zároveň se zapojit do nějaké spirituality, z níž bych žil své kněžství. Zkoušel jsem to u Focolare, Schoonstattu, spolupracoval se salesiány i františkány. S těmi posledními jsem byl v kontaktu na konci studia. Jako mladý kněz jsem také poznal charismatického jáhna a františkána br. Česlava Křížalu a ani nevím jak – najednou jsem se ocitl v noviciátě sekulárního řádu u Panny Marie Sněžné v Praze. Začalo to ještě před revolucí. Nejdříve nás vedl P. Alois Moc a později P. Benedikt Holota. Ten mi byl velmi blízký, že mi kázal i na primici. Moc jsem si toho vážil. Mým primičním mottem bylo Františkovo: učiň mne Pane nástrojem tvého pokoje... František mi byl a stále je blízký svojí radostí, svobodou, pravdivostí a čistotou... prostě živoucím evangeliem...

Proč jsi rozhodl zůstat diecézním knězem a nevstoupil jsi do některého řádu františkánů?

Vždy jsem chtěl být „ne-řádem“ ve smyslu toho, že jsem necítil povolání žít trvale v nějaké komunitě. Vyhovuje mi samostatný život diecézního kněze, který je velmi pestrý – může být naplno ve společenství, jako i mít čas na samotu a vlastní rozhodování. Zároveň mi je

františkánství velmi blízké... OFS se mi zdálo být cestou právě pro mne...

Jsi znám svojí cestovatelskou povahou – v kterých zemích jsi sbíral zkušenosti s životem mimo ČR? Které se země nebo setkání se ti nejvíce zapsaly do paměti a srdce?

Procestoval jsem asi 50 států... Všude bylo něco krásného i náročného. Těžko se mi vybírá. Kupodivu snad nejlepší lidi jsem poznal v muslimském Íránu. Chovali se k nám křesťanům naprosto skvěle... Velmi vstřícná policie je v Maroku. Nádherné hory a příroda v Kyrgyzstánu nebo Gruzii. Chudoba, ale i obrovská radost ze života byla vidět na lidech v Etiopii. Výborné cyklostezky mají v Rakousku, pohostinnost v Turecku a Indii, zdvořilí jsou ve Francii a v Senegalu jsme málem prožili pravou františkánskou radost, když jsme hned první den v Dakaru nemohli najít žádný nocleh. Kolem nás tma, pouliční zlodějíčci, neznámé a nebezpečné prostředí a do kněžského domu nás zprvu nechťeli vůbec přijmout, protože nás pokládali za podvodníky... ale Bůh se smiloval a my tam našli útočiště nejen pro tu noc....

Pro náš řád jsi platným členem – besedy, články, homilie na akcích... (prosím vyjmenuj některé – např.: poslední dobou jsem slyšel chválu o spolupráci s MBS Hradec Králové

Tak k tomu opravdu nevím, co bych měl psát. Pravdou je, že mám radost, když mohu promluvou nebo textem někoho povzbudit. Rád jsem na rekolekcích a

exerciciích, protože mohu být svědkem toho, jak lidé obnovují svůj vztah s Bohem a to je velká radost...

Jak vidíš budoucnost sekulárního františkánského řádu?

Bojím se, že já do toho nemám moc co mluvit. Jsem spíše okrajový člen, naplno se věnuji farnostem, škole a dalším aktivitám a pro řád dělám moc málo. Budoucnost vidím v opravdovosti a zachování původního ducha františkánské prostoty a svobody. Nesmíme se uzavírat světu, ale už vůbec ne se mu podbízet a slevovat z náročnosti evangelia. Jestli někoho přitáhneme, tak autenticitou, opravdovostí...

V našem řádu je více diecézních kněží – jak bys viděl založení osobního bratrského společenství kněží (scházet se dá dnes přes internet)?

Bylo by to moc dobré, ale obávám se, že v Čechách jsme velmi rozptýlení. I když internet dokáže veliké věci, není nad osobní setkání. Snad jednou dvakrát v roce by to šlo tváří v tvář, abychom aspoň o sobě věděli, mohli se za sebe modlit a inspirovat... (viz poznámka na konci článku)

P. Jaroslav Mrňa OFS

(řeholní jméno – bratr Antonín Maria Jan XXIII.)

Jaroslav Mrňa se narodil v Třebíči v roce 1983, v dětství s rodiči žil na chalupě ve Vlčatíně, od dvou let pak žil s rodiči ve Velkém Meziříčí. Vystudoval Střední školu dopravy a služeb a po ukončení střední školy nastoupil na pozici staničního dozorce a výpravčího. Následně však nastoupil na obor archivnictví na Filozofické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, kde pak absolvoval v roce 2012. V tu dobu již studoval v Olomouci přípravný rok v konviktu, posléze nastoupil na obor Katolická teologie na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde absolvoval v roce 2018. Od roku 2012 také studoval doktorské studium oboru Církevní a obecné dějiny na téže fakultě. Primici měl

29. června 2019 v kostele svatého Mikuláše ve Velkém Meziříčí. V roce 2021 byl uvolněn k dalšímu studiu biblických věd na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy. V souvislosti s tím byl uvolněn rovněž ze svých funkcí ve stodůlecké farnosti a s platností od 1. července 2021 ustanoven výpomocným duchovním v Roudnici nad Labem. Kdybychom chtěli jeho vizitku bylo by tam napsáno PhDr. ThLic. Jaroslav Mrňa, Ph.D.

Osobně jsme se setkali krátce na národní volební kapitule na Hostýnu. Těch pár minut co jsme spolu mluvili jsme vtípkovali a smáli se. Františkánská radost. To mám rád. Niž uvedený článek vznikl v Římě, kde byl Jaroslav zrovna na studiích a má tedy jen mailový původ. Do Říma je to pro mne daleko.

Co tě jako kněze přilákalo k františkánské spiritualitě?

O františkánskou spiritualitu jsem se začal zajímat ještě před kněžským svěcením. Úplné počátky mého zájmu vycházejí z přijetí svátosti biřmování a jména František z Assisi v době mých středoškolských studií. Po mém nástupu na studia archivnictví na Filozofickou fakultu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích jsem vstoupil do malé skupinky stejně nadšených “bláznů pro Krista” v duchu spirituality sv. Františka z Assisi. Toto naše “spolčo” bylo také součástí tzv. františkánské mládeže, “frmolu”, který později zanikl. Jelikož

pocházím z Velkého Meziříčí, tak mé cesty často vedly také do kláštera minoritů v Jihlavě, kde jsem se poprvé skutečně setkal s terciáři i bratry prvního a sestrami druhého františkánského řádu. Po odchodu z Českých Budějovic do kněžského semináře v Praze jsem díky ministryni Ivetě Fejkové poznal místní bratrské společenství terciářů u Sv. Josefa na Náměstí Republiky, kde pak probíhala moje “terciářská formace”, a kde jsem nyní i formátorem MBS. Slavnou (trvalou) profesi jsem pak složil do rukou ministra již jako diecézní kněz, cca rok a půl po mém kněžském svěcení. Již v kněžské formaci jsem přemýšlel, jak “sladit” spiritualitu diecézního kněze s tou fran-

tiškánskou a došel k závěru, že se to daří naprosto skvěle. Jednotícím prvkem je touha a radost ze života z evangelia, být prostě takovým "bláznem pro Krista" v každodennosti radostí i starostí tohoto světa, v touze po dokonalosti křesťanské lásky při službě Bohu a lidem. I jako student biblistiky velmi oceňuji jednoduchý i radostný, přesto velmi hluboký život sv. Františka z Assisi, sv. Kláry z Assisi i celé františkánské rodiny z evangelia, z hledání Krista i v těch nejobyčejnějších darech Boha Svořitele.

Jak lze sladit službu kněze se službou v sekulárním řádu?

Možná odpovím stejně jako moji spolubratři kněží, ale mnohdy je to velmi náročné. Vzhledem k povinnostem diecézního kněze a stále zvyšujícím se nárokům na jeho službu to opravdu není lehké. Jako formátor našeho místního bratrského

společenství u Sv. Josefa v Praze cítím velkou potřebu být s nimi co možná nejčastěji, ale i to se mi vzhledem k povinnostem moc nedaří.

Je realistické vytvořit bratrskou skupinu terciářů kněží?

Vzhledem k předchozí odpovědi to možná vidím jako trochu problematické, ale za svoji osobu to považuji za velmi důležité a byl bych pro její realizaci jak se říká "všemi deseti", neboť nejlépe se františkánská spiritualita sdílí a prožívá ve společenství, to vnímám i z vlastní životní zkušenosti. Kněží jsou opravdu trochu zvláštní skupinou terciářů a společná formace může napomoci k bratrskému sdílení františkánské spirituality ve specifickém životě kněze, kterému dokáže porozumět zase jenom kněz žijící ve službě Bohu a lidem.

Poznámka, Jan Linhart OFS:

K otázce zda vytvořit skupinu terciářských kněží připojuji citát z Konstitucí Sekulárního řádu v České republice:

GK3/2, 2. Jejich sekularita v povolání i v apoštolském životě se projevuje podle individuálních podmínek, tj.:

— u laiků tím, že přispívají k budování Božího království svou přítomností a svou činností v tomto světě [6];

— u diecézního kléru tím, že způsobem sobě vlastním slouží Božímu lidu ve spojení s biskupem a se společenstvím kněží [7].

Jedni i druzí se inspirují rozhodnutím sv. Františka z Assisi žít evangelium a snaží se pokračovat v jeho poslání spolu s ostatními částmi františkánské rodiny.

GK35/ 1-2, Článek 35:

1. Diecézním kněžím, kteří poznávají, že jsou Duchem Svatým povoláni k účasti na charismatu sv. Františka z Assisi v sekulárním bratrském společenství, ať je v něm věnována zvláštní pozornost, která odpovídá jejich poslání v Božím lidu.

2. Život a učení sv. Františka a Řehole SFR nabízejí diecézním františkánským kněžím asketické a pastorační podněty k tomu, aby lépe žili své povolání v církvi. K prohloubení těchto podnětů se mohou diecézní františkánští kněží také sdružovat do osobních bratrských společenství. Je vhodné, aby tato bratrská společenství měla své vlastní stanovy, které určí konkrétní podobu jejich složení, bratrských setkání a duchovní formace a kromě toho zajistí živé a účinné spojení s celým řádem.

Národné formačné stretnutie OFS

Národné formačné stretnutie sa uskutočnilo 22. - 24. apríla 2022 v kláštore sestier františkánok Premenenia Pána v Melčiciach. Na stretnutie boli pozvaní členovia regionálnych rád zodpovedných za formáciu, ich pomocníci, v obmedzenom počte členovia miestnych rád zodpovedných za formáciu, členovia Národnej rady OFS a duchovní asistenti.

Celý priebeh prípravy stretnutia bol poznamenaný na jednej strane prekážkami a na druhej strane pomocou Božou a vedením Ducha Svätého. Pri zisťovaní účasti našich národných duchovných asistentov som dostala tri záporné odpovede, všetci traja mali iné neodkladné povinnosti. Čo teraz? Stretnutie bez svätých omší? Bez duchovného vedenia? Zrazu mi napadla myšlienka, osloviť nášho mladého kňaza P. Petra Vnučáka OFM, ktorý pôsobí v kláštore v Trstenej a bol poverený službou duchovného

asistenta na Orave. Keď som mu zavolała, ozval sa mi z Pruského, kde sú dočasne ubytované ženy a deti z Ukrajiny. Pátra Petra sa mi nakoniec podarilo prehovoriť, aby prišiel do Melčíc, hoci mal voľný čas iba v piatok večer a v sobotu dopoludnia. Sväté omše na piatok a sobotu boli zaistené. Môj nápad osloviť P. Petra, by sa bez pomoci Ducha Svätého neuskutočnil. Bola to taká náhla myšlienka a P. Peter nás svojim prístupom a homíliami veľmi oslovil. Ale čo s nedeľou? Tu mi veľmi pomohol páter Peter Gállik OFMConv., ktorý požiadal bratov v kláštore v Bratislave, aby k nám niekto prišiel a slávil s nami nedeľnú svätú omšu. A prišiel sám kustód P. Lucián Bogucki OFMConv., čo nás veľmi potešilo a obohatilo.

Problémom bol aj zaneprázdnenosť nášho brata Martina Dulaja, národného formátora, ktorý z rodinných dôvodov mohol prísť až v sobotu

V piatok večer sa uskutočnilo plánované stretnutie Národnej rady. Z dôvodu neúčasti viacerých členov nebola rada uznášaniaschopná. Stretnutia sa zúčastnil aj český národný minister OFS V. Hájek.

dopoludnia. V piatok večer program moderovala sr. Helenka Ficeková a bol zameraný na zhodnotenie formácie v regiónoch a v miestnych bratstvách. Adoráciu viedol páter Peter Vnučák.

V sobotu ráno po sv. omši a raňajkách sme Petra Vnučáka požiadali, aby nám porozprával o jeho skúsenostiach s pomocou ukrajinským ženám a deťom, ktorí sú ubytovaní v bývalom františkánskom kláštore v Pruskom. Bolo to pre nás veľmi zaujímavé svedectvo. A tak sa naše problémy vyriešili a tí, ktorí zastúpili národných duchovných asistentov nás obohatili a povzbudili.

Po príchode nášho formátora brata Martina, program pokračoval tak, ako bol naplánovaný. Témou bola encyklika „Laudato Si“. Brat Martin použil k prednáškam pomocný materiál,

ktorý vypracovala právna komisia pri MeR OFS. Formačné prednášky boli rozdelené do šiestich kapitol - rovnako, ako encyklika pápeža Františka:

1. Čo sa deje s naším domovom
2. Evanjelium stvorenia
3. Ľudský koreň ekologickej krízy
4. Integrálna ekológia
5. Niektoré línie smerovania a činnosti
6. Výchova a ekologická spiritualita

Táto téma je v súčasnosti veľmi aktuálna, preto je potrebné, aby sa jej v miestnych bratstvách venoval čas a pozornosť.

Stretnutie bolo ukončené v nedeľu, kedy sme dopoludnia po svätej omši mali moderovanú adoráciu, pri ktorej sme sa poďakovali za vedenie stretnutia Duchom Svätým a tiež si vyprosili milosti a dary Ducha Svätého pre náš bratský život.

Pripravila: Monika Olečková

INFO CIOFS

Predsedníctvo CIOFS ukončilo svoje prvé zasadnutie v sobotu 30. apríla 2022 v Ríme za osobnej účasti všetkých členov. Bol to intenzívny čas práce a modlitby s niekoľkými radostnými bratskými chvíľami. Ďakujeme vám za vaše modlitby počas ich práce. Modlime sa za nich aj naďalej, aby mohli naplniť službu, ktorá im bola zverená.

28. apríla 2022 Generálny minister OFS Tibor Kauser sa spolu s viceministerkou Mary Stronach a generálnou sekretárkou Izabelou DiPaola stretli s prefektom Kongregácie pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života kardinálom João Braz de Avizom a so sekretárom kongregácie Mons. José Rodríguezom Carballom. Bola to príležitosť prehĺbiť bratské vzťahy a predstaviť im život nášho Rádu v predchádzajúcom roku.

Pripravila Lucia Spodniaková, zdroj: FB

Predsedníctvo CIOFS, foto: <https://www.facebook.com/CIOFS-128811387450887>

Protokolové číslo: 3478
 Rím, 6. júna 2022
 Národné rady OFS a ministri
 Národné rady YouFra a prezidenti

ORDO FRANCISCANUS SAECULARIS
 Consilium Internationale
 Via Vittorio Putti, 4/int. 6 - 00152 Roma
 Tel. +39 06.45471722 Fax +39 06.45473094
 E-mail: ciofs@ciofs.org
 www.ciofs.org

Drahí bratia a sestry,
 ako viete, pápež František zvolal v Božej Cirkvi synodu. Táto historická udalosť potrebuje našu aktívnu účasť ako jednotlivcov, ale aj ako bratstvo.

Existujú dva spôsoby našej účasti.

- prvým spôsobom je, že sa ako svetskí františkáni (bratia a sestry) a ako bratstvá vložíme do synodálneho procesu našich vlastných diecéz. Dúfam, že ste už našli svoju špecifickú úlohu a vyjadrili svoj názor;
- druhým spôsobom je reagovať na výzvu Kongregácie pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života. My, ako celosvetový Rád, máme príležitosť a zodpovednosť zapojiť sa do synodálneho procesu aj ako medzinárodné bratstvo. Preto týmto listom pozývam každé národné bratstvo, aby sa zamyslelo nad nasledujúcimi jednoduchými otázkami:

1. Aké sú podľa vás hlavné výzvy a problémy, ktorým musí Katolícka cirkev čeliť v tomto desaťročí?
2. Ako by podľa vás mala Katolícka cirkev reagovať na tieto výzvy a problémy?
3. Čo môžeš ty, svetský františkán ako verný jednotlivec, ponúknuť Katolíckej cirkvi, aby sa mohla stať Kristovým telom autentickejším a viditeľnejším spôsobom?
4. Čo by mohlo byť tým najlepším prínosom, ktorým môžeme ako svetskí františkáni prispieť k životu Katolíckej cirkvi?
5. Čo my, svetskí františkáni, najviac potrebujeme od Katolíckej cirkvi?
6. Aké sú najväčšie výzvy, ktorým musíme my, OFS, čeliť v tomto desaťročí?

Môžete sa rozhodnúť odpovedať na ktorúkoľvek z otázok alebo na všetky otázky tak stručne alebo tak rozsiahlo, ako budete chcieť. Uistite sa, prosím, aby vaše odpovede vychádzali z čo najširšieho spektra názorov bratov a sestier a pošlite ich na Generálny sekretariát CIOFS (ciofs@ciofs.org) do 15. júla 2022. Vaše odpovede budú zhrnuté a zaslané priamo Svätej stolici.

Vaše vzácne príspevky si budeme veľmi vážiť. Zabezpečia, že náš hlas bude vypočutý, a že budeme ako Rád viditeľnejší v Cirkvi a vo svete.

S nádejou v budúcnosť mierového sveta a v obnovenú Svätú katolícku cirkev vám všetkým želim pokoj a dobro.

Tibor Kausar
 Generálny minister

Regionálna volebná kapitula Stredoslovenského regiónu Stigmatizácie sv. Františka z Assisi

26. marca 2022 sme sa po troch rokoch opäť stretli v Banskej Bystrici na regionálnej volebnej kapitule Stredoslovenského regiónu. Volebné obdobie vypršalo a tak sme mali pred sebou ďalšie voľby.

Začali sme sv. omšou v Katedrále sv. Františka Xaverského, ktorú celebroidal náš regionálny duchovný asistent Ján Macej OFM Cap. spolu s bratom Jakubom Martausom OFM.

Po nej sme sa presunuli do neďalekého Diecézneho centra Jána Pavla II.

Na úvod predniesla dosluhujúca rada akési zhrnutie celého svojho funkčného obdobia - minister Michal Šerík, viceminister Juraj Zonnenschein, formátorka Marcela Prekopová, tajomníčka Lidmila Kubíková a pokladníčka Anna Lovíšková.

Patrí im veľká vďaka za ich doterajšiu prácu, ktorou celému regiónu slúžili aj počas náročného času Covidu.

Volebnej časti kapituly sa ujala predsedajúca členka Národnej rady - sestra Monika Olečková - tajomníčka NR.

Zrazu bola pred nami obrovská výzva... kandidátska listina zívala prázdnotou, len kde-tu sa mihlo nejaké meno. Nastal čas položiť si ruku na srdce nášho regiónu, na

srdce každého jedného z nás. Prečo je zoznam skôr prázdny ako plný? Čo s tým budeme robiť? Keď sme mali dnes problém nájsť kandidátov, čo bude o tri roky? Prosme o múdrosť ducha, aby sme vedeli s tým všetkým správne naložiť a silu i odhodlanie usilovať sa o správne rozhodnutia.

Nakoniec sa však na mieste navrhli a naši členovia, ktorí sa rozhodli obetovať a poslúžiť Stredoslovenskému regiónu v ďalšom období. Vďaka za vašu ochotu, drahí novozvolení členovia našej regionálnej rady!

Na nasledujúci trojročný čas nás budú spravidzať, v zložení:

Minister: Marcela Prekopová
(MB Nemšová)

Viceminister: Miroslav Haršányi
(MB Detva)

Tajomník: Lidmila Kubíková
(MB Považská Bystrica)

Formátor: Ladislav Cerovský
(MB Detva)

Pokladník: Anna Lovíšková
(MB Považská Bystrica)

Vyprosujeme im v modlitbách, nech sa nechajú viesť Duchom Svätým a svojou službou nech nám pomáhajú kráčať na ceste v šľapajach sv. Františka stále bližšie a bližšie k Bohu.

Magdaléna Šeríková (tajomník MB Žilina)

STRETNUTIE A ZASVÄTENIE VÝCHODOSLOVENSKEHO REGIÓNU OFS

V sobotu 7.5.2022 sa uskutočnilo stretnutie Východoslovenského regiónu OFS v Prešove, ktoré sme začali Liturgiou hodín – modlitbou predpoludním. Svätú omšu v kostole sv. Jozefa celebroid P. Martin Hudák OFM. Kázeň zameral na Eucharistiu, tak dôležitú v živote svetského františkána a na slová evanjelia: „Aj vy chcete odísť?“ Po sv. omši nasledovala moderovaná adorácia s modlitbou zasvätenia seba samých, regiónu, našich bratstiev, každého brata a sestru osobitným spôsobom Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. P. Martin Kollár OFMConv. ukončil adoráciu záverečnou modlitbou a požehnaním.

Milé bolo stretnutie a spoznávanie s bratmi a sestrami z Bystrého, ktorí sa pripravujú na zloženie profesie v OFS.

Po krátkej prestávke nasledovalo hodnotenie činnosti členov regionálnej rady za rok 2021, oboznámenie sa s počtom členov v regióne, zhodnotenie financií, bol predložený návrh na konanie duchovných cvičení v Levoči a v Prešove, plán volebných kapitúl a vizitácií v miestnych bratstvách. Tiež sme sa venovali aktuálnym témam v rámci celého Slovenska.

Prihovoril sa nám regionálny formátor v prednáške „Poslanie a povolanie v OFS“ v troch bodoch: apoštolská činnosť, život v bratstve, postoj k svetským záležitostiam.

Krátke svedectvo o svojom povolaní a Dokonalej radosti nám povedal P. Martin Kollár OFMConv., tiež poukázal na Kvietky sv. Františka, sú pekné, ľahké a zároveň hlboké a môžu oslovit' mnohých mladých ľudí.

Ďakujeme duchovným asistentom P. Martinovi Hudákovi OFM a P. Martinovi Kollárovi OFMConv. za odslúženie sv. omše, za duchovné povzbudenie a účasť na stretnutí.

Po chutnom guláši a záverečnom požehnaním sme sa s radostným srdcom vrátili do svojich domovov.

Mária Hudáková

VOLEBNÉ KAPITULY NA KYSUCIACH 2022

V utorok, 3. mája 2022, sa v dopoludňajších hodinách, v dvoch miestnych bratstvách na Kysuciach konali voľby do miestnych rád. Zúčastnili sa na nich zástupcovia Regionálnej rady Stredoslovenského regiónu Stigmatizácie sv. Františka - duchovný asistent br. Ján Macej OFMCap, ministerka sr. Mária Marcela Prekopová a pokladnička sr. Klára Anna Lovíšková.

VK v miestnom bratstve Kysucký Lieskovec

Po rannej sv. omši vo farskom Kostole sv. Andreja-Svorada a Benedikta sa najskôr voľby konali v miestnom bratstve sv. Františka Kysucký Lieskovec, založenom v septembri 2004. Jedna z miestností pastoračného centra farnosti sa zaplnila sestrami a voľby, ktorým predsedala ministerka sr. Mária Marcela mohli začať. Sestry, ktorých vekový priemer patrí medzi najstarší v našich bratstvách a ich bratstvo patrí tiež medzi najmenej početné na Slovensku, si zvolili novú miestnu radu. Ministerkou sa stala sr. Otilia Ondreašová, jej zástupkyňou sr. Berta Knýblová, službu formácie prevzala sr. Klára Alena Chupáčová, tajomníčka sr. Veronika Viera Masaryková a pokladňu bude mať na starosti sr. Koleta Oľga Šidlová.

Po voľbách duchovný asistent Ján Macej povzbudil sestry i členky regionálnej rady ku vzájomnej spolupráci. Počas agapé sa rozprúdil rozhovor, v ktorom sa sestry zdieľali so svojimi problémami, upozornili aj na to, že po skončení pandemických opatrení zostáva v kostole po sv. omši na spoločných modlitbách Vešpier, ktoré bratstvo vedie, viac farníkov, aj takých, ktorí nastúpili na dôchodok a ktorých sa zaviazali osloviť a pozvať na svoje stretnutia.

VK v miestnom bratstve Krásno nad Kysucou

Približne desať kilometrov ďalej pôsobí vo vedľajšom mestečku Krásno nad Kysucou druhé Miestne bratstvo sv. Jána Mária Vianneya, ktoré bude mať v decembri 26. výročie svojho vzniku. Voľby sa konali v Dome dôchodcov. Bratstvo, jedno z najstarších u nás, aj keď početnejšie, ako predošlé, má rovnako všetkých členov vo vyššom veku. Okrem toho mu už dlhodobo chýbajú priestory, kde by sa mohli pravidelne každý týždeň stretávať. Vo voľbách si sestry a brat zvolili ministerku sr. Annu Miroslavu Hájkovú, viceministerku sr. Alžbetu Emíliu Padyšákovú, formátorkou sa stala sr. Klára Margita Šusteková, tajomníčkou sr. Terézia Mária Poláková a službu pokladničky prevzala sr. Mária Čimborová.

Aj tu v priateľskej a pokojnej atmosfére sa konalo agapé, zdieľanie sa, členovia reg. rady tiež odpovedali na otázky súvisiace najmä so spomenutými problémami. Navrhli aj spôsoby ako hľadať miestnosť na stretávanie sa a podali pomocnú ruku pri formovaní novej členky, ktorá už má iniciáciu v bratstve ukončenú.

Obom členom miestnych bratstiev nechýbala ochota a odvaha slúžiť a my sme, vracajúc sa domov, s radosťou mohli v duchu za všetkých konštatovať, že ... k službe sme sa zaviazali, v službe rastieme, v službe sa posväcujeme, v službe žiari náš príklad lásky...

MB Kysuce

Volebné kapituly na východe

Po uvoľní pandemických opatrení prvá kapitula Východoslovenského regiónu OFS tohto roku sa konala na sviatok sv. Jozefa 19.3.2022 v miestnom bratstve sv. Alžbety Uhorskej v **Belej nad Cirochou**. Slávnosť volebnej kapituly sa začala sv. omšou v preplnenom kostolíku Najsvätejšieho Srdca Ježišovho, potom sme sa presunuli do volebnej miestnosti. Volebná kapitula bola dôkladne pripravená, medzi účastníkmi kapituly bolo cítiť radosť zo stretnutia, bratskú lásku a pravú nefaľšovanú radosť. Na nasledujúce trojročné obdobie bola zvolená miestna rada v zložení: Mária Chiara Hašul'ová – ministerka, Irena Františka Šimonová – viceministerka, Pavol Michal Gerba – tajomník, Ján Jozef Sabo – člen zodpovedný za formáciu a Darina Klára Bakajsová – pokladníčka. Volebnú kapitulu viedla Mária Hudáková, reg. ministerka a tajomníkom kapituly bol Ľudovít Billý, reg. formátor. Po chutnom obede a koláčiku, s požehnaním miestneho kaplána vdp. Karola Saksu, sme sa vydali na cestu domov.

Belá nad Cirochou

Slniečné mrazivé sobotné ráno 2.4.2022 bratia a sestry Miestneho bratstva sv. Pátra Pia v **Bardejove** s napätím a očakávaním prichádzali do františkánskeho kostola sv. Jána Krstiteľa. Sv. omšu celebroidal duchovný asistent P. Gabriel Prievalský OFM, v kázni nás povzbudil na františkánskej ceste pokánia, aby sme sa stali ozajstnými kajúcnikmi z Assisi, následne si všetci bratia a sestry obnovili sľuby v OFS. Po sv. omši boli do iniciácie prijatí: Renáta Billá, Janka Kaščáková, Martin Fertal a František Marcin. Samotná volebná kapitula sa konala v priestrannej sakristii kostola. Kapitule predsedala Mária Hudáková, reg. ministerka. Z volieb vzišla nová miestna rada v zložení: Ľudovít Billý – minister, Mikuláš Demský – viceminister, Monika Čegiňová – tajomníčka, Pavol Bicák – člen zodpovedný za formáciu, Renáta Fertal'ová – pokladníčka. Ako ozajstná františkánska rodina

sme spolu zasadli k slávnostnému obedu. Nezabudnuteľné chvíle boli pri popíjaní kávičky a bratských rozhovoroch, kedy sa nevníma čas, len prítomnosť bratskej lásky, pokoja a radosti.

Bardejov

Volebná kapitula Miestneho bratstva v **Starej Ľubovni** sa začala sv. omšou dňa 21.5.2022 v kostole sv. Jozefa v Podsadku. Duchovný asistent P. Jozef Sukeník OFM Conv. nás povzbudil k pravej františkánskej radosti a tiež, aby sme si uvedomili kto je žiak a kto Učiteľ. Volebnej kapitule predsedal Ján Peter Pavlikovský, viceminister regiónu. Nasledujúce tri roky budú bratstvu slúžiť: Apolónia Urbanová – ministerka, Anna Repková – viceministerka, Anna Pavlinská – tajomníčka, Jana Matfiaková – členka zodpovedná za formáciu a Jolana Pčolková – pokladníčka. Obedom a záverečným požehnaním P. Jozefa sme sa rozišli do našich domovov.

Stará Ľubovňa

Miestnym radám vyprosujeme požehnanie od Najvyššieho Otca, aby s pomocou Ducha Svätého v láske a pokoji viedli svoje bratstvá po ceste svätosti.

Mária Hudáková

SPIEVAJ PÁNOVI, DUŠA SPIEVAJ!

V košickom bratstve sv. Alžbety sa v sobotu 28. mája 2022 konala slávnosť prijatia profesie našej sestry Márie Tóthovej. Jej formácia prebiehala v bojových podmienkach Covidu – 19 a predĺžila sa z dvoch na štyri roky. Trpezlivé čakanie len posilnilo jej odhodlanie patriť do rodiny sv. Františka. Ten ju sprevádza už od mladosti, kedy spievala v mládežníckom Františkánskom zbore. Jej rehoľné meno Giacopa prezrádza, že tak ako jej patrónka, chce byť Františkovi veľmi blízka. Slávnostné chvíle sv. omše boli umocnené organom, husľami a spevom pozvaných hostí. „*Slnko, náš brat*“ ... sa niesol kostolom sv. Antona Paduánskeho a jeho lúče zalievali obetný stôl i nášho pátra Stanislava Roka. Ten nás v príhovore upozorňoval, že na rozdiel od ľudí dneška, my františkáni máme vlastniť nie bohatstvo, ale Boha vo svojom srdci. Chudoba a pokora – nie sú populárne, zato veľmi vzácne. Na konci oslovil našu sestru Máriu Giacopu s posolstvom: „*Miluj to, čo svet nemiluje. Maj rada to, čo svet nemá rád. Miluj Krista!* „

... len keď mám rád, tak všetko pochopím. Som Božie dieťa a cítim, že chcem počuť Tvoj hlas, čo posielaš na zem ...

Po sv. omši sme sa presunuli do našich terciárskych priestorov na Kováčskej ulici, kde sme okrem gratulovania našej novej sestry, blahoželali aj sestrám Helenke Kláre Tóthovej a Ruženke Apolónii Močárnikovej, ktoré v tomto roku dovŕšili 70 rokov. Ruženkinou zásluhou nám na kedysi pustom dvore vyrástla utešená záhradka priamo v srdci starých Košíc. Helenkin šarm a energia sa zasa naplno uplatňujú pri kostolníčení v našom seminárnom kostole sv. Antona. V čase Covidu-19 prekročil sedemdesiatku aj náš brat Antonín Ján Vianney Seidl, ktorý iste počul Pánov hlas - Oprav môj dom - pretože neúnavne celé roky dával do poriadku a do krásy tieto naše historické terciárske priestory. Tu nám naše sestry pripravili vynikajúci guláš a pri chutných koláčikoch, káve a ovocnej torte sme si užívali spoločné chvíle slobodne, bez rúšok a odstupov. Je mi ľúto, že nemôžem vymenovať všetky tie dary a služby, ktoré naši bratia a sestry majú a ktorými slúžia nášmu spoločenstvu, svojmu okoliu i Pánu Bohu. Choroby a ťažkosti viacerým znemožňujú sa s nami stretávať. Napriek tomu tvoríme bratstvo spojené modlitbou /aj telefónom/ a bratskou láskou a toto bratstvo dnes dostalo novú sestru. Vďaka Ti, Bože, za ňu i za to, čo nám dávaš jej rukami, očami či úsmevom.

...len keď mám rád, tak všetko pochopím.

Ludmila Čisláková

info

Národnej rady OFS

Národná rada OFS sa pravidelne stretáva podľa dohodnutého plánu stretnutí. Obdobie covidu narušilo vzájomné stretávanie tak na národnej, regionálnej ako aj miestnej úrovni. V tomto roku prvé stretnutie bolo 12. februára v Spišskej Novej Vsi. Ďalšie bolo pripravené v termíne Národného formačného stretnutia v apríli, ale niektorí členovia mali iné povinnosti v tomto čase a tak Národná rada nebola uznášaniashopná.

V sobotu 11. júna sa stretnutie rady uskutočnilo v Žiline - Bánovej. Stretnutie sa začalo o 10.00 h v miestnom kostole svätou omšou, ktorú celebroidval národný duchovný asistent P. Robert OFM, ktorý v svojom príhovore povzbudzoval, aby bratia a sestry svoje povolanie prežívali v bratskej láske, porozumení, vzájomnej pomoci, ale aj v pravej františkánskej radosi.

Po svätej omši začalo rokovanie, ktoré bolo posledným plánovaným stretnutím pred Národnou volebnou kapitulou OFS, ktorú budeme sláviť 1. – 4. septembra toho roku. Program stretnutia bol teda zameraný na prípravu kapituly. Pripravil sa program kapituly a tiež sa konzultovali návrhy kandidátov na členov NR, ktoré boli doručené tajomníčke NR. Kandidátka môže byť zostavená až po písomnom súhlase navrhovaných bratov a sestier. Tajomníčka osloví týchto bratov a sestry a vyžiada si od nich písomný súhlas. U ženatých / vydatých kandidátov je odporúčaný súhlas manžela / manželky (Štatút IV.2, bod 7). Tajomníčka pripraví pozvánku a program NVK, ktorú pošle ministrom a tajomníkom regionálnych rád. Ich úlohou je pozvánku odovzdať ostatným členom regionálnej rady, lebo sú účastníkmi kapituly. Minister/tajomník pošle menný zoznam účastníkov NVK tajomníčke NR najneskôr do 12. augusta 2022.

Ďalšou témou stretnutia NR bola príprava Celoslovenského stretnutia OFS 9. júla na pútnickom mieste Marianka. Tajomníčka pripraví a pošle pozvánku s programom stretnutia regionálnym radám, ktoré majú osloviť všetky miestne bratstvá a povzbudiť bratov a sestry k účasti na stretnutí. Marianka je najstarším pútnickým miestom na Slovensku a prístup je možný aj vlakmi do Bratislavy a s MHD do Marianky. Svätá omša bude o 11.00 h, pred ňou od 10.10 sa bude modliť františkánsky ruženec. Po svätej omši a zdieľaní bude Krížová cesta a po nej pri soche Lurdskej Panny Márie záverečné požehnanie. Parkovanie je možné priamo v areáli pútnického miesta. Neďaleko sochy Panny Márie je prameň s výbornou vodou. Občerstvenie na púti je „z vlastného batôžka“.

Posledná téma bola Synodalita. Prebrali sme niekoľko otázok, ktoré sa týkali nás svetských františkánov vo vzťahu k Cirkvi a hľadali sme na tieto otázky odpoveď.

Stretnutie bolo ukončené požehnaním z rúk duchovných asistentov P. Jozefa Konca OFMcap a P. Roberta Chabadu OFM.

SCHOLA MINOR v STAREJ ĽUBOVNI

Gregoriánsky koncert Ad gloriam Lublau (Na slávu Ľubovni) zaznel v sobotu večer 21.5.2022 v hradnej kaplnke na hrade Stará Ľubovňa. Účinkovala Schola minor pod umeleckým vedením Sylvie Urdovej. Zazneli skladby od zvestovania cez utrpenie, až po vzkriesenie, od AVE MARIA – VENITE EXSULTEMUS DOMINO až po slávnostné ALLELUIA - SURREXIT CHRISTUS.

Druhá časť koncertu sa uskutočnila v nedeľu 22.5.2022 v kostole sv. Petra a Pavla. Účinkujúcich aj prítomných privítal vdp. dekan Pavol Lacko. Odzneli skladby P. Pantaleona Roškovského OFM, ktorý sa narodil 10.3.1734 v Starej Ľubovni a zomrel 27.3.1789 v Budapešti. Páter Roškovský bol talentovaným skladateľom a jednou z najvýznamnejších osobností slovenskej hudby 18.storočia. Vypočuli sme si skladby REGINA CAELI LAETARE, KYRIE – CUNTIPOTENS GENITOR DEUS, O AMOE QUO VOCAS, DUM FABRICATOR MUNDI, AD TE JESU ANHELO, UBI CARITAS, O SALUTARIS HOSTIA, O FRANCISCE CHRISTI FORME, HAEC DIES QUAM FECIT DOMINUS a HITIDA STELLA.

Učinkovali: Hilda Gulyás, Tomáš Šelc, Mária Paleníková, Júlia Urdová, Sylvia Urdová, Juraj Tomka, Andrej Gál, br. Rufín Tomáš Halčín OFM, P. Jakub Branislav Martaus OFM, br. Áron Tomáš Oscitý OFM, P. Efrém Tomáš Zemjánek OFM, Martin Takács, Martin Fabuš. Sprievodné slovo predniesol P. Juraj Andrej Mihály OFM.

Gregoriánsky chorál, dokáže preniknúť myseľ úprimnosťou a čistotou, v srdci zavládne pokoj a radosť, vzbudzuje krásu ducha i duše a povznáša ich až k nebeským výšinám...

Mária Hudáková

Pozvánka na duchovné cvičenie v Levoči

Dátum: štvrtok 15. 9. – nedeľa 18. 9. 2022

Miesto: Mariánska hora – exercičný dom

Exercista DC: P. Martin Mária Kollár OFMConv.

Téma DC: Päťoro terciárskych prikázaní

Program: Začiatok 15. 9. o 15,50 hod. – sv. omša v kostole Ducha Svätého v Levoči. Presun na Mariánsku horu. Ukončenie o 13,00 hod. v nedeľu poobede v exercičnom dome na Mariánskej hore.

Účastnícky poplatok za DC: 70 eur (ubytovanie na 3 noci, celodenná strava na 3 dni). Ubytovanie v exercičnom dome je v 9-dvojposteľových a 5-trojposteľových izbách. Strava zabezpečená od večere 15. 9. do obeda 18. 9. 2022.

Je potrebné si doniesť: Jeruzalemskú Bibliu a Liturgiu hodín.

Záujemci sa môžu prihlásiť
u Jána Petra Pavlikovského:
mail: j.p.pavlikovsky@gmail.com
mobil: 0949 118 765

PODEĽME SA - KNIŽNÉ OKIENKO

RANIERO CANTALAMESSA

František, potulný boží spevák

Nedávno uzrel svetlo sveta ďalší z pokladov františkánskej knižnice. Knižka, ktorej autorom je brat Raniero Cantalamessa OFMCap, nesie názov František, potulný boží spevák, s podtitulom brat Pacifik, kráľ veršov, sa prihovára mladým.

Už samotné meno autora je predzvesťou zaujímavého čítania. Raniero Cantalamessa je taliansky katolícky kňaz z Rádu menších bratov kapucínov. Má doktorát z teológie a klasickej literatúry. Pôsobil ako profesor patristiky na univerzite v Miláne až do roku 1979, kedy z tejto funkcie odstúpil. V roku 1980 bol menovaný, dnes už svätým Jánom Pavlom II., do funkcie pápežského kazateľa a v tejto pozícii ho potvrdili aj pápeži Benedikt XVI. a František. V novembri roku 2020 bol menovaný za kardinála. Jeho úlohou je prednášať meditácie pápežovi a iným predstaviteľom rímskej kúrie každý piatok počas adventu a pôstu. Je tiež jedinou osobou, ktorá môže kázať pápežovi.

Toto malé dielko vyšlo v Taliansku len minulý rok, je to pomerne čerstvá novinka. Pre záujemcov o františkánsku spiritualitu je veľkou výhodou, že takáto aktuálna knižka vychádza tak rýchlo aj v slovenskom jazyku. Zásľuhu na tom majú bratia kapucíni, konkrétne Ján Macej a Pavol Prihatný, ktorí sa rozhodli preložiť ju. Knižka vyšla vo vydavateľstve Minor v nádhernom spracovaní grafickou dielňou Varštak. Súčasťou vydania sú farebné reprodukcie iluminácií zo stredovekého kódexu Bonaventúrovej Väčšej legendy z roku 1459 z Brescie a badať na nich zreteľný Giottov vplyv. Úvod knižky tvorí predhovor pápeža Františka, ktorý sa formou listu prihovára hľadajúcemu mladému bratovi.

Brat Ján Macej sa s knižkou prvýkrát stretol minulý rok v Ríme. Titul ho tak zaujal, že si pomyslel, že by bolo dobré, aby bol prístupný aj pre iných.

Kniha je zaujímavá nielen pre františkánov, lebo zároveň dáva podnety na zamyslenie sa nad súčasným životom. Rozoberá témy, s ktorými sú konfrontovaní mnohí mladí ľudia.

Ale kto bol vlastne brat Pacifik, ústredná postava knihy? Vlastným menom Viliam z Lisciano bol vychýrený trubadúr, ospevovateľ dvornej lásky a majster spevu. Vynikal schopnosťou skladať verše a zhudobniť ich. Jeho osobnosť bola známa aj za hranicami a jeho básnické nadanie následne pretavené do piesní ocenil samotný cisár. Viliam stretáva Františka pravdepodobne v roku 1212 neďaleko kláštora Colpersito v San Severine. František sa vracal z Ancony, po tom ako sa márne pokúšal dostať do Sýrie a Viliam práve vtedy mienil navštíviť svoju príbuznú rehoľníčku. Začul Františkovo kázanie a mal víziu, v ktorej ho videl poznačeného znakom kríža tvoreného dvoma žiarivými mečmi. Stretnutie s Františkom ho radikálne zmenilo. Vo Františkovi vidí niečo hlboko ľudské, čo ho oslovuje. Dokonca až tak, že ihneď zanechá všetko, pripája sa k prvým bratom a stane sa Františkovým nasledovníkom. Po tomto svojom obrátení prijíma meno Pacifik. Napriek úspešnej svetskej kariére jeho nespokojné srdce túžilo po naplnení tak, ako to vidí u bratov. Predtým nemal pokoj, ale teraz sa stáva jeho nositeľom a šíriteľom. Dôvodom na radosť a pokoj v jeho duši je stretnutie s Kristom, lebo ako hovoria Františkánske pramene: "Pán ho priviedol k pokoju."

Pacifikove ďalšie kroky potom vedú tam, kde ho volá služba. Je vyslaný do severného Francúzska, krajiny trubadúrov a stáva sa provinciálom. Ale posledné tri roky Františkovoho života strávil v jeho prítomnosti. To, že Františka veľmi dobre poznal dokazuje aj to, že po jeho smrti sa na brata Pacifika obrátili ako na dôveryhodnú osobu pri spisovaní udalostí z jeho života.

Brat Raniero Cantalamessa vychádza z historických faktov zaznamenaných vo Františkánskych prameňoch. Na príbehoch, ktoré prežil brat Pacifik so svätým Františkom, rozvíja témy, ktoré rezonujú v dialógu s mladými ľuďmi dnešnej doby. Sú to témy ako povolanie ku svätosti, hudba, láska, radosť, starostlivosť o stvorenstvo, priateľstvo, čistota a napokon aj nové výzvy na obnovu františkánskeho života dnes.

Nosnou témou knihy je stretnutie. Stretnutie dvoch bratov - Františka a Pacifika, ktoré u Pacifika vedie k spoznaniu svojho pravého povolania. Autor sa cielene prihovára predovšetkým mladým ľuďom, aby uvažovali nad svojím životom. Je určená pre záujemcov o františkánsku spiritualitu, ale nechce vylučovať nikoho. Je to pozvanie pre všetkých, ktorí sú ochotní stretnúť sa opäť a nanovo so svätým Františkom a zamyslieť sa nad témami, ktoré kniha predkladá.

Ako píše brat Raniero Cantalamessa v úvode knihy: "Rozhodol som sa prijať návrh, aby som napísal posolstvo mladým (vekom i srdcom)..."

Tak neváhaj a začítaj sa aj ty do príbehov kráľa veršov, ktorý miloval život a ako každý mladý túžil ho žiť naplno.

Pripravila Anežka Martina Zonnenscheinová

ŽIVOTNÉ JUBILEÁ

Bratislava, bratstvo sv. Stanislava:

Soňa M. Magdaléna Hrdličková – 16.5.2022 – 75 rokov,
Mária Alžbeta Lombardini – 13.6.2022 – 35 rokov.

Bratislava br. sv. M. M. Kolbeho:

Anna Šoltísová – 26.5.1932 – 90 rokov,
Anna Mária Sedláková – 27.7.1922 – 100 rokov.

Detva:

Anna Alžbeta Čapuchová – 6.5.2022 – 70 rokov,
Zlata Haršányiová – 3.6.2022 – 60 rokov.

Filákov:

Marta Bozóová – 6.5.2022 – 65 rokov.

Chlebnice:

Imelda Mária Meľová – 10.1.2022 – 80 rokov,
Cecília Helena Suľová – 17.2.2022 – 70 rokov.

Košice:

Marta Gorejová – 18.7.2022 – 80 rokov.

Levoča:

Terézia Lesňaková – 17.3.2022 – 70 rokov,
Anna Mária Jozefčáková – 21.4.2022 – 75 rokov,
Margita Romanovská – 17.8.2022 – 80 rokov.

Lučenec:

Rita Emília Snohová – 26.5.2022 – 95 rokov,
Alžbeta Anna Murínová – 2.6.2022 – 95 rokov,
Alžbeta Gabriela Bartóková – 4.6.2022 – 80 rokov,
Mária Kunštárová – 24.6.2022 – 65 rokov.

Oravský Biely Potok:

Klára Ľudmila Samardáková – 10.7.2022 – 75 rokov.

Ošadnica:

Mária Anna Drahňaková – 24.7.2022 – 85 rokov,
Klára Marta Fridečanová – 26.8.2022 – 65 rokov.

Považská Bystrica:

Marta Mária Kureková – 1.8.2022 – 65 rokov.

Stará Ľubovňa:

Anna Klára Pavlinská – 26.7.2022 – 55 rokov,
Helena Františka Akimjaková – 6.8.2022 – 85 rokov.

Zvolen:

Zuzana Hrašková – 22.6.2022 – 35 rokov,
Anna Motyčáková – 26.8.2022 – 60 rokov.

Žarnovica:

Anton Roland Hanus – 30.5.2022 – 80 rokov.

Žilina:

Terézia Jarmila Masariková – 9.5.2022 – 40 rokov,
Anna Júlia Michulková – 26.8.2022 – 80 rokov.

VÝROČIE PROFESIE:**Bratislava, bratstvo sv. Stanislava:**

Margita Františka Mekýšová – 19.5.2022 – 15. výročie,
Viera Christiana Mroceková – 17.5.2022 – 25. výročie,
Miroslav František Mládek – 19.5.2022 – 15. výročie.

Levoča:

Anna Tereza Babjarová – 17. 6. 2022 – 5. výročie,
Ján Peter Pavlikovský – 23.6.2022 – 10. výročie.

Považská Bystrica:

Zdenka Viera Zdurienčíková – 21.6.2022 – 10. výročie.

Sečovce:

Alžbeta Katarína Lörincová – 7.7.2022 – 15. výročie,
Terézia Mária Palfiová – 7.7.2022 – 15. výročie,
Laura Jana Čelovská – 7.7.2022 – 15. výročie,
Brigita Hedviga Čobanová – 7.7.2022 – 15. výročie,
Mechtilda Cecília Blanárová – 7.7.2022 – 15. výročie.

Zvolen:

Dominik Bízik – 5.7.2022 – 15. výročie,
Gabriela Spišiaková – 3.8.2022 – 20. výročie,
Peter Milan Spišiak – 3.8.2022 – 20. výročie,
Zuzana Vrťová – 3.8.2022 – 20. výročie.

Žilina:

Františka Jana Bistárová – 3.6.2022 – 5. výročie,
Anna Terézia Kubicová – 3.6.2022 – 5. výročie,
Terézia Jarmila Masariková – 3.6.2022 – 5. výročie,
Krišpín Michal Šerík – 3.6.2022 – 5. výročie,
Angela Magda Šeriková – 3.6.2022 – 5. výročie,
Anežka Martina Zonnenscheinová – 3.6.2022 – 5. výročie,
František Juraj Zonnenschein – 3.6.2022 – 5. výročie,
Terézia Zuzana Solenská – 2.8.2022 – 10. výročie,
Ľudovít Pobeha – v roku 2022 – 30. výročie,
Jozef Širanec – v roku 2022 – 30. výročie.

ODIŠLI K PÁNOVI**Krásno nad Kysucou:**

Alžbeta Jolanka Štrbová – 24.4.2022 – vo veku 77 rokov.

Kysucký Lieskovec

Mária Konušiková – 23. 4. 2022 – vo veku nedožitých 88 rokov.

Mesačné modlitbové úmysly 2022

Medzinárodná rada OFS nás povzbudzuje, aby sme sa v jednotlivých mesiacoch modlili na úmysly, ktoré nám predkladá. Modlitbové zámery OFS sú tu spájané s všeobecnými úmyslami Svätého Otca, aby sa tak zvýraznilo naše vzájomné spoločenstvo.

Júl 2022:

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za starých ľudí, ktorí predstavujú korene a pamäť národov, aby ich skúsenosti a múdrosť pomáhali mládeži hľadiť do budúcnosti s nádejou a s vedomím zodpovednosti.

OFS úmysel: Za jednotu a spoluprácu miestnych a národných bratstiev.

Otče náš...

August 2022:

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za malých a stredných podnikateľov, aby uprostred ekonomickej a spoločenskej krízy nachádzali možnosti, ako pokračovať vo svojom pôsobení a v službe spoločenstvám, v ktorých žijú.

OFS úmysel: Za národné bratstvo: Brazília.

Otče náš...

September 2022:

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby všetky krajiny sveta vo svojom právnom poriadku zrušili trest smrti, ktorý je útokom na ľudskú dôstojnosť.

OFS úmysel: Za celý svet trpiaci chorobou COVID-19 a zvlášť za pracovníkov v zdravotníctve.

Otče náš...

preklad: Lucia Spodniaková

zdroj: www.ciofs.org

www.tkkbs.sk

foto: www.cathopic.com

Ako poslovia dokonalej radosti nech sa usiluju za kazdych okolnosti
aj inym prinasať radosť a nádej. (Reg.19)

Foto: Stretnutie v Melčiciach (Pavol Železník)

CELOSLOVENSKÉ STRETNUTIE FRANTIŠKÁNSKEHO SVETSKÉHO RÁDU MARIANKA

9. JÚL 2022

Program stretnutia:

10:10 - 10:50 františkánsky ruženec, spovedanie

10:50 privítanie a otvorenie stretnutia NB OFS

11:00 - 12:15 svätá omša;

12:20 - 12:40 história pútnického miesta Marianka;

12:45 - 14:30 prestávka, občerstvenie, vzájomné zdieľanie

14:30 - 15:30 modlitba Krížovej cesty;

16:00 ukončenie stretnutia pri soche Panny Márie Lurdskej

Zmena programu podľa počasia.

